

Přihlaste se do soutěže Vesnice roku.

České a moravské obce mohou i letos poměřit své síly v soutěži Vesnice roku 2009. Vyhlášení již 15. ročníku klání se uskutečnilo 10. března v Praze. Vyhlášovatelé soutěže jsou Ministerstvo pro místní rozvoj, Spolek pro obnovu venkova ČR, Svaz měst a obcí ČR a Ministerstvo zemědělství. Zájemci mohou podávat přihlášky do konce dubna. Loni se vesnicí roku 2008 stala obec Lidečko z Valašska (viz. titulní foto). Do 14. ročníku celostátní soutěže se přihlásilo

Letos již popatnácté!

celkem 309 obcí z celé České republiky. Druhé místo patřilo obci Píkárec z okresu Žďár nad Sázavou, na třetím místě se umístila obec Malenice ze Strakonicka. <http://www.mmr.cz/vesnice-roku-2009>
Více informací o soutěži se dočtete na str. 16

A AKTUALITY: Jednání o rozpočtovém rozpočtovém určení daní je na rozcestí. Nepříjemnou událostí je pád vlády

„Vážení starostové buďte připraveni, bude se lámat chleba!“ vyzýval ještě v pondělí 23. března předseda Spolku Kavala. „Mám za to, že právě teď je nejvyšší čas na změnu – starostové se v současnosti už vůbec nebudou mít na koho obrátit – protože nikdo už jim zvenčí peníze nepřihraje, protože nejsou...“ Nepříjemnou událostí se ovšem stal pád vlády Mirka Topolánka, které vyslovila Poslanecká sněmovna Parlamentu v úterý 24. března 2009 nedůvěru.

Více informací na straně 2

R ROZHOVOR: Miroslav Kovářik, starosta Modré: V každé vesnici je třeba nalézt ducha místa.

Poprvé byl zvolen starostou obce Modrá, když mu bylo 24 let. Za dobu jeho devatenáctiletého „starostování“ se vesnice v mnohém proměnila. Stala se pro jeho tuzemské, ale i slovenské kolegy příkladnou obcí. Dvakrát uspěla v soutěži Vesnice roku, vznikla zde první škola obnovy venkova. Už v roce 1992 se Modrá přihlásila k tehdy vzniklému Programu obnovy venkova. Dnes starosta aktivně působí v předsednictvu Spolku pro obnovu venkova ČR a je rovněž místopředsedou Sdružení místních samospráv.

Rozhovor začíná na straně 6

T TÉMA: Jak se daří školám na venkově? Aneb vesnice bez školy je jako jitrnice bez česneku. Jaké byly vaše názory...

Říká se, a v minulosti tomu tak skutečně i bylo, že život v každé obci by měly ovlivňovat zejména tři důležité osobnosti: starosta, farář a ředitel školy. Ti mají na starosti nejen své běžné povinnosti, ale také jedno důležité poslání: komunikovat s místními lidmi, ovlivňovat dění v obci, podporovat v lidech patriotismus, zájem o místo, kde žijí, zájem o to, zlepšovat své okolí. Jak je tomu dnes? Jak se daří školám na venkově? To je téma, ke kterému jste se vyjádřili i vy, naši čtenáři...

Začátek na straně 10

OBSAH:

Aktuální informace SPOV str. 2 – 5
 • V době krize je nejvyšší čas na změnu • Ministerstvo zemědělství mění zpětně pravidla pro PRV: Venkov se bouří • Národní síť MAS obměnila své vedení • Sněm Agrární komory jednal hlavně o mléčné krizi • Ohlas: Všichni do administrativy?

Rozhovor str. 6 – 9
 • Když je myšlenka dobrá, přijdou i peníze Starosta Modré Miroslav Kovářik: V každé vesnici je třeba nalézt ducha místa

TÉMA str. 10 – 13
 • Jak se daří školám na venkově? Aneb vesnice bez školy je jako jitrnice bez česneku. Téma, ke kterému jste mohli něco říci i vy...

Z činnosti SPOV str. 14 – 18
 • Spolek se na březnové schůzi věnoval dotacím za Zelenou stuhu i obnovitelným zdrojům • SPOV a Mendelova zemědělská a lesnická univerzita budou spolupracovat • Nesouhlasíme s postupem ministerstva zemědělství při realizaci PRV • Obce mohou již popatnácté soutěžit o titul Vesnice roku • Osobnosti rozvoje venkova – Ivan Dejmal

Aktuálně o venkovu str. 19 – 24
 • Celostátní síť pro venkov se poprvé sešla v Náměšti na Hané v Olomouckém kraji • „Ako ďalej dedina...“ (Celoslovenská konference hodnotila deset let Programu obnovy dediny) • Leader na Slovensku: Malohontu srdce dáme, o rozvoj sa postaráme • Petice proti tzv. chodníkové novele • Zachraňme stromy! Petice za lepší paragrafy na ochranu zeleně • MZe: Více než miliarda eur má pomoci evropskému zemědělství z krize, flexibilita zaručí její využití • V Ostravici bude nová kanalizace a ČOV za 140 milionů korun

Akce v regionech str. 25 – 28
 • Ve Smržovce se představí řemeslníci a budou se ochutnávat dobroty • Výstava Flora Olomouc nabídne i květinové šapitó • Kurzy domácího zpracování mléka jsou zaměřeny na praktické dovednosti • Ekologické dny Olomouc

Dotiční programy str. 29 – 34
 • Do národního POV se přihlásila více než tisícovka projektů obcí a mikroregionů • Program rozvoje venkova: vybrané projekty v 5. a 6. kole • Řídící výbor OP Životní prostředí schválil téměř tisícovku projektů • OPŽP: Vyhlášena devátá výzva pro vodo hospodářské projekty • Nový dotační program Zelená úsporám je těsně před spuštěním • Na nový program rozvoj venkova a krajiny dává Jihočeský kraj 10 milionů • Nová soutěž: Hledá se nejlepší starosta

Poslední strana str. 35
 • Biopotravinou roku 2008 v oboru gastro jsou vařené brambory z Jihlavy • Zlatý pruh Polabí se představil na výstavě Dovolena a regiony 2009

Vydavatel:
 Spolek pro obnovu venkova ČR (www.spov.org)

Redakce:
 Tomáš Šulák (tomas.sulak@smarv.cz), tel.: 775 949 142
 Marie Šuláková (marie.sulakova@seznam.cz), 773 299 817

Grafika:
 Ondřej Havlík, tel.: 774 724 774 (info@studiomatrix.cz)

Uzávěrka zpravodaje je vždy jeden týden před koncem měsíce. Nejbližší uzávěrka příspěvků je pondělí 20. dubna (distribuce neděle 26. dubna).

Kavala: V době krize je nejvyšší čas na změnu

Předseda SPOV ČR o posledním jednání o rozpočtovém určení daní

Jednání o novém rozpočtovém určení daní, které připravuje odborná komise složená ze zástupců státu (ministerstva financí) a profesními sdruženími jako je Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv či Spolek pro obnovu venkova, je na rozcestí. „Stojíme před otázkou buď – anebo,“ tvrdí předseda Spolku pro obnovu venkova Eduard Kavala. Spolek podle něj odešel z posledního jednání s ministerstvem financí a dalšími partnery v polovině března od jednacího stolu s přesvědčením, že se hledí zahrát celá věc do autu, zamést pod stůl. „Vážení starostové buďte připraveni, bude se lámat chleba!“ vyzýval ještě v pondělí 23. března předseda Spolku Kavala. „Mám za to, že právě teď je nejvyšší čas na změnu – starostové se v současnosti už vůbec nebudou mít na koho obrátit – protože nikdo už jim zvenčí peníze nepřihraje. Protože nejsou...“

Nepříjemnou událostí pro celou záležitost se ovšem stal pád vlády Mirka Topolánka, které vyslovila Poslanecká sněmovna Parlamentu v úterý 24. března 2009 nedůvěru. Jak se tato okolnost promítne do dalších jednání, když se bude formovat nový vládní kabinet, je nyní velkou neznámou. Budou jednání pokračovat? Nebo se ve světle přípravy nových sněmovních voleb celá věc opravdu zastaví?

Spolek pro obnovu venkova zformuloval v březnu tento námět pro Komoru obcí Svazu měst a obcí ČR a Sdružení místních samospráv ČR:

- 1) Odmítnout názor, který byl vysloven dne 12. 3. 2009 na Dnu malých obcí ve Vyškově, od zástupce ministerstva financí, že není čas na změnu RUD – naopak v době ekonomické krize je nejlepší čas na změnu radikální.

- 2) Opustit teorii, že nikdo nesmí být změnou RUD poškozen. Jde o slovní hříčku, která je v době recese neřešitelným problémem.
- 3) Nežádat od státu 4 miliardy korun na do-krytí služeb objednaných státem, ale tuto potřebu pokrýt snížením nesmyslné administrativy, tj. urychleně debyrokratizovat výkon státní správy – odmítnout návrh MF ČR, že přece nemůžeme diktovat jiným ministerstvům.
- 4) V souvislosti s reformou RUD vyjasnit skutečný stav obyvatel v této zemi – argument, že 250 tisíc občanů není směrodatných a poškozeny budou většinou malé obce, neobstojí.
- 5) Naplnit schválené usnesení Senátu Parlamentu ČR ze dne 26. 3. 2008 ve znění: „Senát Parlamentu České republiky považuje za žádoucí, aby Ministerstvo financí ČR připravilo nový zákon o RUD s účinností nejpozději od 1. 1. 2010 tak, aby zohledňoval venkovský prostor.“ **šum**

V Praze se 10. března uskutečnil Den malých obcí – tradiční setkání starostů. Zúčastnili se jej také předseda SPOV Eduard Kavala a ministři zemědělství Petr Gandalovič a místního rozvoje Cyril Svoboda

Pozvánka na dubnovou schůzi SPOV ČR ZMĚNA TERMÍNU – schůze je ve středu!

Schůze se koná ve středu 8. 4. 2009 od 9.00 hodin ve Valdštejnově pracovně v Senátu Parlamentu ČR.

Program:

1. 09.00–09.15 Kontrola usnesení
2. 09.15–09.45 Bilance PRV a informace o připravovaných výzvách – Ing. Sekáč (MZe)
3. 09.45–10.00 PRV – Platby DPH – MZe ČR – Ing. Sekáč
4. 10.00–10.20 Příprava konference k pozemkovým úpravám
5. 10.20–10.30 Organizace seminářů s MV ČR
6. 10.30–10.45 Země živitelka 2009 – Večer venkova
7. 10.45–11.00 RUD – aktuální informace
8. 11.00–12.00 Různé

Informace z činnosti SPOV ČR od březnové schůze Spolku jsou uvedeny v rubrice „Z činnosti SPOV“, která začíná na straně 14.

Ministerstvo zemědělství mění zpětně pravidla pro PRV: Venkov se bouří

Program rozvoje venkova má problém s DPH. Přenese jej MZe opravdu na žadatele?

Ministerstvo zemědělství chce změnit pravidla Programu rozvoje venkova (PRV) se zpětnou platností. Venkov se proti tomuto zámeru, který není zakotven v pravidlech programu a neprojednal jej Monitorovací výbor EAFRD, bouří. Důrazné protesty zazněly na sněmu Národní sítě MAS a ozývají se také z krajských Spolků pro obnovu venkova. Svá stanoviska vyhlásily a zveřejnily SPOV Jihomoravského, Plzeňského a Jihočeského kraje.

KRITIKA Z KRAJSKÝCH SPOLKŮ

Jihomoravský SPOV na základě zjištění názorů svých členů nesouhlasí s postupem MZE ve věci DPH jako neuznatelného nákladu v případě realizace projektů obcí podporovaných dotačně z Programu rozvoje venkova. „V případě, že by DPH nebylo uznatelným nákladem, došlo by k výraznému snížení dotace u projektů obcí do 500 obyvatel a disproporcii v možnostech čerpání finančních prostředků z EU u této početné skupiny venkovských obcí proti větším obcím a městům,“ stojí ve stanovisku.

SPOV Plzeňského kraje se usneslo, že se změnou uznatelného nákladu DPH na ne-

uznatelný náklad zásadně nesouhlasí. Rovněž tak nesouhlasí se změnou pravidel PRV v průběhu jeho realizace a tím méně se změnou ex post pro již podané žádosti. Takovéto změny jsou podle předsednictva SPOV PK výrazně netransparentní a SPOV by těmto praktikám neměl asistovat.

Rovněž Jihočeský Spolek odmítá a důrazně nesouhlasí s postupy MZe při realizaci PRV. Nesouhlasí s měněním pravidel PRV v průběhu realizace projektů, a tím spíše se změnami se zpětnou platností pro již podané žádosti (viz neuznání DPH u 5. a 6. kola!), což znamená diskriminaci malých obcí novým zaváděním DPH jako nezpůsobilého výdaje pro obce v PRV.

O problematice DPH a Programu rozvoje venkova bude předsednictvo SPOV ČR jednat ve středu 8. dubna na pravidelném místě v Senátu.

PROTEST NÁRODNÍ SÍTĚ MAS

Národní síť MAS ČR již poslala 6. března své nesouhlasné stanovisko na ministerstvo zemědělství a postup Pracovní skupiny Leader podpořila valná hromada NS MAS 11. března v Zábřehu.

„Ať již se změna týká pouze Osy III., nebo i Osy IV., domníváme se, že takováto zásadní změna pravidel se zpětnou platností není možná a z pohledu žadatele je neakceptovatelná. Z hlediska dosavadní praxe realizace PRV jsme přesvědčeni, že podléhá schválení Monitorovacího výboru EAFRD, k čemuž, jak jsme informováni, nedošlo. V každém případě považujeme za nutné, aby ve vztahu k žadateli byly ze strany MZe dodrženy veškeré podmínky, které byly stanoveny v Pravidlech od začátku a tedy, pokud nebylo v Pravidlech při vyhlášení 5. i 6. kola uvedeno, že DPH není pro obce způsobilý výdaj, domníváme se, že by vzniklý rozdíl měl jít na vrub MZe (které tuto dezinformaci způsobilo), nikoliv žadatele. Způsob zpětné úpravy pravidel, který jednoznačně poškozuje žadatele/příjemce dotace, považujeme za naprosto bezprecedentní a je pro nás naprosto šokující, že pokud skutečně není dosud praktikované proplácení DPH obcím způsobilým výdajem dle legislativy EU, došlo k tomuto zjištění až nyní. V každém případě bychom považovali za vhodné zvolit naprosto odlišný způsob prezentace této skutečnosti veřejnosti a žadatelům, tedy nikoliv závěrečný odstavec tiskové zprávy, ale např. adresný dopis jednotlivým žadatelům a MAS s podrobným vysvětlením celé problematiky. Uvědomte si prosím, že MAS (ale také RO SZIF) jsou v přímém kontaktu se žadateli/konečnými příjemci a měli by být včas a dostatečně informováni.

Národní síť MAS navrhuje, aby se o problému DPH nastíněného ve zmíněné tiskové zprávě (viz Zpravodaj SPOV ČR 2/2009) proběhla širší diskuse se všemi zainteresovanými partnery (tedy především SPOV ČR, SMO ČR a NS MAS ČR), která by navrhla možná řešení. „Jedním z nich by mohlo být např. zopakování schématu, využívaného v předstupu programů (PHARE, SAPARD), kdy bylo DPH pro obce rovněž neuznatelným výdajem, nicméně obce si jej mohli nárokovat zpětně u místně příslušného finančního úřadu,“ navrhuje Národní síť MAS. Toto řešení navrhuje ve svém stanovisku i Jihomoravský SPOV.

Zpracoval Tomáš Šulák

Ilustrační foto z valné hromady Národní sítě MAS, která se také zabývala problémem způsobilosti DPH v programu rozvoje venkova

Více informací na:

http://www.spov-jck.cz/vismo/zobraz_dok.asp?id_org=200035&id_ktg=1435&p1=6709
http://www.nsmascr.cz/index.php?id=zobraz_dokumenty_slozky.php&cislo_id=50&dir_id=276

Národní síť MAS obměnila své vedení

František Winter byl v Zábřehu opět zvolen předsedou NS MAS

Národní síť MAS ČR obměnila na své valné hromadě 11. března v Kulturním domě v Zábřehu své vedení. Předsedou byl opět zvolen František Winter, který je předsedou správní rady MAS Horní Pomoraví a je také od loňského prosince členem předsednictva SPOV ČR.

Výbor NS MAS má z větší poloviny nové členy, místopředsedy však zůstávají Jan Florian ml. (Český západ) a Jitka Doubnerová (MAS Frýdlantsko) a předsedou kontrolní komise Jindřich Tollinger (MAS Střední Povltaví).

Vedle procedurálních nezbytností – schválení výroční zprávy, zprávy o hospodaření a rozpočtu MAS, se hlavní diskuse vedla ohledně problému způsobilosti DPH (viz samostatný článek) a byly představeny dotační možnosti rozvoje venkova.

Valná hromada NS MAS delegovala Pracovní skupinu Leader, jejíž členové byli zvoleni v jednotlivých krajích. Jejím úkolem bude připomínkovat a prosazovat změny pravidel IV. osy Programu rozvoje venkova ve společné platformě s MZe a SZIF – Programové komisi Leader, která by se měla oficiálně ustavit.

Významným výstupem z jednání NS MAS je „Výzva k součinnosti při řešení praktických problémů MAS v ČR“, která byla odeslána 18. března na ministerstvo zemědělství, SZIF a partnerům NS MAS – Spolku pro obnovu venkova ČR a Agrární komoře ČR.

VÁŽNÉ ZNEPOKOJENÍ

S ohledem na průběh dosavadní spolupráce mezi MZe a NS MAS ČR, schválila Valná hromada NS MAS ČR jednomyslně přijaté následující usnesení:

„Valná hromada Národní sítě MAS ČR, o.s. upozorňuje Ministerstvo zemědělství ČR a své

partnery (Spolek pro obnovu venkova ČR a Agrární komoru ČR) na nutnost řešení problematiky způsobilosti DPH u obcí a dalších veřejnoprávních subjektů v rámci projektů Osy IV. LEADER Programu rozvoje venkova v souladu s návrhem dopisu Pracovní skupiny pro realizaci programu LEADER č.j. PS-MZe 2009/02, odeslaného ředitele odboru venkovských podpor PRV Ing. Zuzaně Dvořákové dne 6. 3. 2009 a dále na nutnost řešení praktických problémů při realizaci Osy IV. uvedených v dopisu Pracovní skupiny č.j. PS-MZe 2009/01, odeslaného 20. 2. 2009. Valná hromada důrazně žádá MZe o zahájení jednání v této věci mezi Pracovní skupinou, MZe a CP SZIF.“ Zmíně-

né jednání by se mělo uskutečnit 2. dubna v Praze.

ZÁBŘEH CENTREM VENKOVSKÉHO DĚNÍ

Účastníky valné hromady NS MAS v Zábřehu přivítali zpěvem Alfa Gospel Praisses, což účastníky překvapilo a naladilo na následné jednání v přátelském duchu a příjemné atmosféře. K té také přispěla ochutnávka bio produktů – koláčů z Leštinské pekárny a dalších bio výrobků připravených obchodní společností PRO-BIO Staré Město.

Mezi hosty nechyběli zástupci ministerstva zemědělství, místního rozvoje a školství, dále pak zástupci Státního zemědělského intervenčního fondu a Krajské agentury zemědělství a venkova. Za Spolek pro obnovu venkova ČR se akce zúčastnil místopředseda Radan Večerka. Členem SPOV je přítomná velká řada akterů místních akčních skupin.

TSU

Prezentace z valné hromady NS MAS:

http://www.nsmascr.cz/index.php?id=zobraz_dokumenty_slozky.php&cislo_id=50&dir_id=296

Složení Výboru NS MAS a Pracovní skupiny Leader jsou k dispozici na:

http://www.nsmascr.cz/index.php?id=zobraz_dokumenty_slozky.php&cislo_id=50&dir_id=261

Sněm Agrární komory jednal hlavně o mléčné krizi, zúčastnili se jej také zástupci SPOV

Především o existenčních problémech zemědělců spojených s propadem výkupních cen mléka hovořili účastníci sněmu Agrární komory (AK), který se uskutečnil 5. března v Olomouci. Za Spolek pro obnovu venkova ČR na něm vystoupil senátor Jiří Žák, který připomněl mimo jiné nezbytnost spolupráce mezi organizacemi zabývajícími se venkovským sektorem.

Předseda AK Jan Veleba ve svém projevu zdůraznil, že počet skotu poklesl z 3,5 milionu kusů v roce 1990 o 60 procent na současných 1,4 milionu kusů. U dojníc nastalo snížení o dvě třetiny z 1,2 milionu kusů na necelých 400.000 kusů. Zatímco v roce 1990 se v ČR vyrobilo 4,8 miliardy litrů mléka, v současné době jsou zemědělci na Evropskou unii přidělené kvótě 2,7 mld. litrů, což je snížení o 46 procent. „Postupný pokles průměrné měsíční ceny mléka z 10 korun na litr v březnu až na 7,20 v prosinci 2008 vyústil v bezprecedentní situaci, kdy mlékárny hrozí omezením nákupu suroviny a některé rozeslaly dodavatelům, většinou odbytovým organizacím zemědělců, seznam sběrných míst, ze kterých jsou ochotny odebírat mléko pouze v režimu takzvaného bezesmluvního plnění. Předpokládají, že takové mléko odpovídající všem špičkovým parametrům budou moci zaplatit 4,50 až 5,50 korun za litr, tedy v úrovni 50–60 procent nákladů na výrobu,“ řekl Veleba účastníkům sněmu.

Na sněmu Agrární komory vystoupil za SPOV její 1. místopředseda, senátor Jiří Žák

Zemědělci požadují v této situaci pomoc státu. Ministr zemědělství Petr Gandalovič, který byl na sněmu přítomný, přislíbil peníze z evropských zdrojů. Uvedl, že chovatelé dojného skotu by mohli letos získat 400 až 500 milionů korun z evropského záchranného balíčku. „V současné době ale probíhá tvrdá diskuse o tom, k čemu budou peníze z balíčku předurčeny. Zatím jsou určeny na rozšíření internetu do malých obcí. My si myslíme, že je potřeba je dát dojnému skotu,“ uvedl ministr. Doplnil, že podle jeho odhadů také bude možné od ledna příštího roku navýšit platby na dojný skot asi o 1000 až 1300 korun na kus.

Představitelé AK však považují tuto pomoc za nedostatečnou a peníze požadují uvolnit například i z Programu obnovy venkova. „Peníze v něm vyčleněné na dlouhodobá opatření, například na vodní směrnice a pozemkové úpravy, chceme věnovat na záchranu dojných krav. Částka, kterou požadujeme,

když se sečtou všechna opatření, je 3,8 miliardy korun,“ uvedl viceprezident AK Bohumil Belada. Gandalovič označil požadavky zemědělců jako nereálné.

Čeští farmáři nyní prodávají podle AK slevou cen litr mléka za dvě až 2,5 koruny pod výrobními náklady. Mléko se ztrátou od nich odběratelé vykupují desátý měsíc, což farmáře tlačí podle komory do neřešitelných problémů.

Veleba na sněmu upozornil rovněž na několikaletý útlum v chovu prasat a zmínil i další problémy. Podle něj má české zemědělství nízkou produkci živočišných komodit, nízké ceny hlavních tržních komodit (mléko, maso a obilí), přebytky obilí a mléka a trvale hluboké deficitní saldo agrárního zahraničního obchodu.

Čeští zemědělci a jejich kolegové z několika členských zemí Evropské unie 12. března v Praze protestovali proti dotační politice uplatňované v rámci unie, kterou považují za nespravedlivou. Představitelé Agrární komory v polovině března potvrdili, že požadují finanční příspěvek 300 eur (nyní zhruba 8100 korun) na dojnici a rozhodnutí o této dotaci chtějí do 15. dubna. Ministerstvo zemědělství požadavek odmítlo.

maš

Aktuální ohlas: Všichni do administrativy?

Čím dál více ve mně nabývá přesvědčení, že státní správa bují do té míry, že už „levá ruka neví, co dělá pravá ruka“ a vláda není schopna již koordinovat postupy svých ministerstev čímž u nás ve státě vzniká čím dál větší „absurdistan a kocourkov“. Proč dělat něco jednoduše, když to jde dělat složitě a jde přitom zaměstnat v administrativě skoro všechny občany státu, že. Co si myslet o tom, že v LEADERu nebude DPH uznatelným nákladem pro obce a v jiných programech dotovaných z EU tomu zatím tak nor-

malně je (ROP apod.). Rovněž diskuse o novém rozpočtovém určení daní se mně zdá nedůstojná proklamací vlády a všech politických stran o rozvoji venkova. Když venkov nahlas poví všem (SPOV, SMS ČR), že nemáme peníze, nejen že na jeho údržbu, ale už vůbec ne na jeho rozvoj, tak se opět snaží všichni přesvědčovat ten venkov, že města mají také málo a že to vlastně nejde, protože statutární města mají v Parlamentě své poslance a lobby, kteří nedovolí cokoliv na současnou situaci změnit. Pražští poslanci se

před volbami rozlezu do regionů celé republiky (umožní jim to krátkozraký pohled politických stran v regionech na své zastoupení v parlamentě) a nechají se zvolit svými sliby a velkohubými proklamacemi jak nám pomůžou a následně nepustí pro venkov ani korunu. Když je možné získat dotace z EU tak o ně nemůžeme žádat, protože nemáme na vlastní podíl dotace a pokud budeme muset platit ještě i DPH jako neuznatelný náklad, tak nebude o dotace žádat už vůbec nikdo. Nebylo by jednodušší říci: Obce se musí stát všechny „povinné“ plátcí DPH?

Josef Daněk, starosta Valašské Polanky

Když je myšlenka dobrá, přijdou i peníze

Poprvé byl Miroslav Kovářík zvolen starostou obce Modrá, když mu bylo 24 let. Bylo to krátce po revoluci, kdy kandidoval za skautskou organizaci Junák. Mnohokrát potom ještě zúročil své původní povolání vodohospodáře – obnovu krajiny považuje za samozřejmou součást své práce. Za dobu jeho devatenáctiletého „starostování“ se vesnice Modrá v mnohém proměnila. Stala se pro jeho tuzemské, ale i slovenské kolegy příkladnou obcí. Dvakrát zvítězila v soutěži Vesnice roku, v Modré vznikla první škola obnovy venkova v České republice. Už v roce 1992 se Modrá přihlásila k tehdy nově vzniklému Programu obnovy venkova. „Měli jsme potřebu sladit smýšlení lidí ve vztahu ke vzhledu obce a krajiny,“ vzpomíná. A tak není divu, že dnes aktivně působí v předsednictvu Spolku pro obnovu venkova ČR a je rovněž místopředsdou poměrně nového Sdružení místních samospráv.

Jako bývalý vodohospodář stále ještě spolupracujete se svým bývalým zaměstnavatelem Lesy ČR, podílíte se spolu s nimi na tvorbě okolní krajiny, pomáháte při různých přednáškách. To všechno lze zřejmě dobře skloubit s prací starosty, že?

Velice dobře. Starostování není jen řešením hromady papíru, které se na nás valí, ale má pojmout i obnovu venkova jako celku. Nepovažuji za šťastné válčit s kanceláří. Jak jste se sami mohli přesvědčit, mě tady málokdo vůbec zastihne, jsem stále někde v terénu. Stále někde něco domlouvám, jezďím, v okolí můžete vidět, jak jsme pozměnili krajinu kolem obce, obnovili jedenáct rybníků, některé jsou v majetku obce, některé lesů. To byla i moje původní profese – obnovoval jsem téměř všechna vodní díla u lesů. A pak jsem jen přesedl do jiného postu a pokračoval v podstatě ve stejné práci. Myslím, že každý starosta by měl zapracovat na obnově krajiny. Protože zemědělská krajina, ve které žijeme, v minulosti hodně utrpěla a šrámy se dosud ještě nezahojily.

Pokuste se porovnat to období, kdy jste začínal jako starosta s obdobím současného starostování – jaký vidíte posun a co je největší změnou?

Dnes je to něco naprosto jiného. Říkali jsme si společně s kolegy, že když jsme poprvé kandidovali, skákali jsme po hlavě do vody, jejíž dno jsme neviděli. Nevěděli jsme, jak hluboko dopadneme. Tehdy byla naprostá absence nových zákonů. Období přerodu ze starých zákonů, zvyků zažitých na úřadech, jejichž bývalí zaměstnanci ne-

Miroslav Kovářík: V každé vesnici je třeba nalézt ducha místa

věděli, co ještě platí a co už ne. A pak to bylo na každém starostovi – jestli si založí nové zvyky a vykašle se na staré věci, kromě těch, které byly ze zákona nezbytně nutné – anebo bude ctít a dodnes ctí tradiční záležitosti papírů apod. Já jsem patřil k těm prvním. Zavedl jsem si vlastní systém a ten funguje. Porovná-li ta období: Tehdy se to dalo dělat jen z nadšení a dobré vůle, že máme zájem pro společnost něco udělat. Dnes už je to otázka jakési profesionalizace, protože balík těch zákonů, který prve chyběl, je dnes příliš veliký, příliš komplikovaně svázaný, a jakékoliv věci, které byly možné přímočaře udělat už dnes přímočaře dělat nelze. Dříve, při přerodu starého do nového šel udělat tah na bránu. Dnes už

nejde. Nový stavební zákon nám sváže ruce a s věcí, kterou bychom měli mít za tři měsíce vyřízenou, válčíme třeba rok – byť jde o banalitu. Z toho, podle mého názoru, pramení i ta současná krize.

Je na vině úřednická byrokracie?

Pět až sedm procent legislativy by, podle mého názoru, bylo úměrných. Ale my jsme se dostali ke čtyřiceti procentům a jeden úředník navíc, který má razítko, na sebe naváže celou mašinerii dalších úředníků, kteří musejí vyřizovat u těch firem nebo obcí to, co on si tam vymyslí, nebo kolikrát zbytečně zkomplikuje. Celá společnost přesáhla ta únosná procenta a dostali jsme se někam,

odkud není jednoduchého návratu. Tady se musí říznout do toho zlomu, znovu změnit zákony, zjednodušit je tak, aby se to celé zpružnilo, celá ekonomika se pohnula a neživili jsme takovýto zbytečný aparát lidí.

Takže stále je o čem přemýšlet, stále je co řešit, stále je s čím bojovat. Vy jako zkušený starosta to ale máte jistě snadnější než nově zvolený starosta, který podobnou práci ještě nikdy nedělal...

Ten to bude mít dnes hodně těžké. Člověk, který je alespoň částečně v oboru, který byl alespoň v zastupitelstvu, případně má alespoň pozici manažera a zná obraz této reality, se může během dvou let dostat do kondice. Ale je to ještě otázka toho, jaký má kolem sebe tým lidí. Starosta dříve mohl být jakási individualita, která se buď snažila, nebo nesnažila. Dnes už musí být nový starosta součástí zaběhlého týmu – pokud do něj totiž nevejde, neporadí mu kolega, škola obnovy venkova, místní akční skupina, mikroregion, pak už nemá šanci dát cokoliv dohromady. Všechno je tak spleť a provázané, že udělat nějaké rychlé rozhodnutí ani nejde. Chce něco udělat, ale nemá změněný územní plán, protože starosta před ním zaspal...

Vy jste místopředsedou poměrně nového Sdružení místních samospráv. V něm, mimo jiné, bojujete za zrovnoprávnění obcí, rozpočtové určení daní. Zkuste vysvětlit význam této organizace.

Sdružení trvá oficiálně asi rok. Ale já bych nejprve rád vysvětlil, co jeho vzniku předcházelo. Na počátku byla okresní shromáždění, která zastřešovala starosty jednotlivých okresů. A ta, napříč politickým spektrem, bez rozdílu kdo byl v jaké politické straně – na ty jsme si tehdy ještě vůbec

nehráli – schvalovala investiční záměry z určitého balíku, kde co a jak je důležité. Dnes se schvaluje pouze po politické linii. Později se utvořily jakési koeficienty, města začala křičet, protože mají své poslance, mají své lobby, 80 procent poslanců pochází z velkých měst a ta dvacetiprocentní menšina najednou neměla zastání. Dnes hraje roli to, ke které politické straně patříte, která politická strana momentálně vládne, zda jste z velkého města, kde máte své voliče. Poslanci jsou téměř všichni z velkých měst a venkov tudíž nemá zastání. Protože strany, které vyhrají volby, vyhrávají především díky velkoměstům. Říká se, že kdo vyhraje Prahu, vyhrává i zbytek. A to je téměř neprolomitelné. Venkov má u nás koeficient kolem 6,5 procenta oproti nejmenšímu a největšímu údaji v Praze. A pokud porovnáme třeba Slovensko, které je podobné (i když Bratislava je menší než Praha), tak koeficient největšího rozdílu je tam 2,4 procenta. Podle různých tabulek víme, že Praha (a s ní další velkoměsta) je nejvíce bující město v Evropě. Jak je to možné? Když se nad tím trochu zamyslíme, zjistíme, že je poměrně jednoduché to rozšiřovat.

A jsme znovu u toho – zkušený dlouholetý starosta si ještě poradí se získáváním dotací...

...ale kdyby tady byl nový nezkušený starosta, nebo kdyby se starosta každé čtyři roky měnil, není vůbec šance kdekoliv zabodovat, mít dobré a dobře obdované projekty. Je to neustálý boj, leštění klik, domlouvání, vyjednávání. Obec, která začíná od píky, která má minimum, nemá vlastní prostředky, nemá šanci. Stejně tak obce, kde mají neuvolněného starostu, v těch menších obcích jsou především starší starostové, důchodci. Neznají počítače, internet, a základní věci,

kteří je třeba znát. A na starostu jsou přítom kladeny takové nároky, že trvá několik let, než se vůbec zorientuje. Rychlé střídání starostů nevede k získávání finančních prostředků pro obec, tento systém obce handicapuje. Na větších úřadech, ve větších městech je tým profesionálů, který se nemění. Mění se politická hlava, maximálně dva tři lidi kolem ní, a tento tým to řeší v kontinuitě pořád dál. Na obci je pouze starosta, a když má na půl nebo na celý úvazek jednu účetní, tak je rád.

Takže cílem Sdružení místních samospráv je bojovat za malé obce – za venkov vůbec?

Hlavním cílem sdružení místních samospráv je zrovnoprávnit postavení malých obcí k městům. Osobně si myslím, že ten největší rozdíl kolem 2,4 procent je v pořádku. Ale 6,5 je skutečně nemravné.

Říkáte, že fungujete rok – co se vám za tu dobu už podařilo udělat?

Vznikla parlamentní komise pro ministerstvo financí, zastání máme už nejen v této ale i v dalších komisích jednotlivých ministerstev. Máme sepsány oficiální smlouvy s ministerstvem pro místní rozvoj, které je spoluvůrcem třeba zmíněných stavebních zákonů apod., na dalších ministerstvech jsou návrhy těchto smluv podány, tam budeme rovněž uzavírat smlouvy o spolupráci. Stáváme se oficiálními partnery jednotlivých ministerstev při tvorbě některých nových zákonů a dalších věcí.

Proč ale nestačí na řešení podobných záležitostí Svaz měst a obcí anebo Spolek pro obnovu venkova?

Svaz měst a obcí by mohl, ale nemůže kvůli komorovému uspořádání. Jsou zablokováni vlastním usnesením, v němž se píše, že je sice možné obcím přidat, ale pod podmínkou, že se nikomu nic neubere. Jenomže v současné ekonomické situaci to jinak nejde. Musíme do toho říznout všichni a znovu systémově přerozdělovat. Myslím si, že pokud dojde k jakémusi plošnému přerozdělení peněz podle rozumnějšího klíče, poroste celkově i ekonomika. Tato změna by se měla týkat i měst do 100 tisíc obyvatel – takže i stotisícové město si na tom polepší.

Takže by se dalo říct, že za zrovnoprávnění venkova bojuje Sdružení místních samospráv, Svaz měst a obcí, Spolek pro obnovu venkova – všechny jsou vlastně potřebné. Jsou provázané. V čem máte, podle vás, společné cíle, v čem jdete naopak každý svou cestou?

Naším společným cílem je rozpočtové určení daní. Ale kvůli zablokování u Svazu

měst a obcí není možné, aby to komora malých obcí napřímo podpořila. Protože komora velkých měst je proti tomu a to staré ustanovení platí. Takže by museli buďto změnit stanovy, aby ten cíl byl napřímo stejný, anebo to při novém hlasování revokovat, což ale ta města neschválí a jednání zablokují. Přestože mají z devadesáti procent stejný názor, nemohou s tím nic dělat. Musela vzniknout nová profesní organizace, která to protlačí. Spolek pro obnovu venkova má rovněž stejné cíle – je partnerem Sdružení místních samospráv, je to organizace zaměřená nejen na finanční stránku, ale především na duchovní hodnotu rozvoje venkova, obnovu venkova jako takového. Takže každý má trochu jiný obor zaměření, podobné záměry jsou u SMS a SMO.

Vraťme se zpátky ke Sdružení místních samospráv. Ta iniciativa starostů vznikla ve Zlínském kraji, v médiích se hovořilo o tzv. venkovské rebelii. Proč právě ve Zlínském kraji? Mělo to nějaký hlubší význam?

Ne, to ne. Příznám se, že jsme na tom delší dobu pracovali, já jsem mimo jiné i dlouholetým členem předsednictva Spolku pro obnovu venkova ČR a také Spolek na tom dlouhodobě pracoval. Původně jsme předkládali různé návrhy přes Svaz měst a obcí a vždy se to nějak zablokovalo. Chyběly tvrdší úder. Ve Zlínském kraji se to pak ujalo z toho důvodu, že si to tady vzali za své kolegové z Východního Slovácka a okolí. Paralelně na tom dělal víc věcí i Jožka Bartoň (starosta Osvětiman), který se do toho vložil a potom Petr Gazdík, starosta Suché Lozi – ten do toho zapojil média. Samotná komunikace a přesvědčování k ničemu nevedly. Takže pracovalo se na tom týmově v několika krajích. Moje role nebyla v žádném případě klíčová, ale možná jsem pomohl dát ty tahouny, kteří na tom udělali mno-

Kostel Sv. Jana v Modré

hem více práce, dohromady. A tak vzniklo Sdružení místních samospráv, ke kterému se dnes hlásí kolem 1400 obcí a měst.

Zajímalo by mě, jestli podněty pro jednání ve Sdružení místních samospráv čerpáte z vašich zkušeností ze starostování?

To určitě děláme všichni. Celé předsednictvo je tvořeno většinou zkušenými starosty, kromě toho máme jakousi internetovou demokracii, tzn. na našich webových stránkách probíhají průběžná hlasování k různým problémům, starostové se k nim pravidelně vyjadřují a předsednictvo je povinováno, pokud je do toho zapojeno dost lidí, akceptovat při schvalování většinový názor. Myslím, že by se mohly podobným směrem vydat i politické strany – členská zá-

kladna může mít naprosto jiný názor než jejich představitelé. Snažíme se vycházet z těchto názorů, aby to bylo pružné, dáváme si třeba týden na vyjádření...

Pojďme zpátky k vaší obci a vašemu starostování – Modrá je samostatnou obcí, nachází se hned vedle jednoho z nejznámějších poutních míst Velehrad...

V minulosti jsme byli spolu s obcí Salaš asi třikrát násilně integrováni pod střediskový Velehrad. Naposledy jsme se takto osamostatnili po listopadu v roce 1990. V době té integrace se v obci udělalo vždycky nejméně. Přestože by mnoho nezúčastněných lidí pozitivně kvitovalo integraci pod nejznámější poutní místo České republiky, zkušenosti mluví jinak. Je lepší spolupracovat na společných záměrech, ale se svou vlastní identitou. Když ji nemáte, vyprchá takový ten zdravý patriotismus, lidé přestanou mít zájem o dění v obci. Ztráta vlastní identity, ztráta povědomí a hrdosti – naproti tomu souvazečnost k místu, kde žijeme – na tom se dá stavět. Když se to poruší, je to destruktivní. Lidé nemají zájem o spolkovou činnost, vnitřní vztahy se komplikují. Tento model zkoušelo Rakousko a při exkurzích jsme to většinou hodnotili negativně. Ty vesnice vypadají pěkně, ale umírá duše obce. O místě musí rozhodovat lidé, kteří v něm žijí.

Modrá má asi 650 obyvatel, pomalu se rozrůstá, staví se zde nové domy... Jak se dnes žije v Modré?

To byste se musela zeptat místních. Mně teda dobře, jsem rodák. Z Modré není daleko do města ani do lesa ani k vodě, na cyklostezku, na lyžovačku – všechno máme při ruce.

Pohled na obec Modrá

Archeoskanzen – Velkomoravské opevněné sídliště středního Pomoraví v Modré

Co bylo po osamostatnění Modré nejdůležitější? Jak na to dnes vzpomínáte?

Po osamostatnění obce pro nás bylo velmi důležité ujasnit si, že na prvním místě je třeba pracovat na obnově vztahů mezi lidmi, na obnově kulturního a společenského dění, obnovit spolkovou činnost, staré zvyky. Vznikala analýza stavu – taková příprava vlastního programu obnovy venkova ještě před jeho oficiálním celostátním vznikem a vyhlášením. V roce 1991 jsme spolu s odborníky začali mapovat krajinu, mizející druhy rostlin, stromů, keřů i živočichů, stejně tak vymizelé tradice, zvyky i zajímavosti týkající se Modré. Od roku 1990 nastalo několik zlomových bodů. Zlatá stuha v soutěži Vesnice roku na střední Moravě v roce 1995, což bylo tehdy ohodnocením všech aktivit v obci a uznání, že jdeme v Modré správnou cestou. Na to navázal vznik vzdělávacích aktivit, posléze nazvaných Škola vesnice. Bylo třeba podle modelu, jaký fungoval v Rakousku, utvořit vzdělávací centra šířící osvětu na venkově zejména prostřednictvím praktických ukázek přímo v obcích s komentářem jejich autorů. Modrá se stala první a dosud nejvýznamnější školou obnovy venkova v České republice.

A hned vedle Modré je Velehrad, máte zde archeoskanzen – to tady máte čilý turistický ruch...

Máme hlavně významnou národní kulturní památku, kostel sv. Jana, který je součástí archeoskanzenu. Když jsem nastupoval do funkce starosty, přijelo cíleně možná tak 100 lidí za rok. Znovuvystavění kostelíka, jeho pozvednutí z hromady trosek zarostlých v kopřivách, to mělo pro posílení povědomí místních obyvatel obrovský význam. Je třeba připomenout, že se jedná o národní kulturní památku obrovského významu, o pozůstatky nejstarší kamenné křesťanské stavby ve Střední Evropě. Nikdo to nevěděl, nikdo to nechtěl. A tak vznikla nejen hypotetická rekonstrukce velkomoravského kostela, ale současně i památník na počátek české státnosti – Velkomoravské říše a také vzniku křesťanství u nás. Původní kostelík byl vystavěn kolem roku 800 a slavnostní otevření nového kostela, který jsme postavili podle dochovaných rytin, obrazů, půdorysů, proběhlo symbolicky po 1200 letech v roce 2000. Začali jsme pak iniciovat pokračování dalších archeologických výzkumů, díky spolupráci s profesionály z muzejních společností vyšlo najevo, že to místo má skutečně hluboký význam – že je jed-

nou z nejvýznamnějších archeologických lokalit vůbec v Evropě. Je zde téměř nepřetržitá křivka osídlení od současnosti až hluboko do pravěku. O tom místní nevěděli. A tak se historie stala doménou obce. Archeoskanzen – Velkomoravské opevněné sídliště středního Pomoraví byl slavnostně otevřen v roce 2004. Máme dnes obrovskou návštěvnost, jezdí sem pravidelně autobusy školních výletů. Archeoskanzen byl dokonce oceněn hlavní cenou v soutěži Zlatá cihla pro obnovu venkova Zlínského kraje.

Myslíte si, že každá obec může být tak specifická a zajímavá, jako je dnes Modrá?

Myslím, že každá obec má co ukázat, má něco osobitého, něco, na co se dá navázat a co spojuje místní obyvatele. Ať je to památný strom, technická památka, unikátní krajina, život ve vodě, který nemá nikdo jiný... každý musí umět nalézt to své. Říkám tomu duch místa. Každý musí ve své obci nalézt ducha místa. A když je myšlenka silná, přijdou i peníze. To je i takové hlavní sdělení Školy obnovy venkova.

**Rozhovor vedla Marie Šuláková
Foto: TSu a archiv obce Modrá**

Jak se daří školám na venkově?

Aneb vesnice bez školy je jako jitřnice bez česneku. Téma, ke kterému jste mohli něco říct i vy...

Ríká se, a v minulosti tomu tak skutečně i bylo, že život v každé obci by měly ovlivňovat zejména tři důležité osobnosti: starosta, farář a ředitel školy. Ti mají na starosti nejen své běžné povinnosti, ale také jedno důležité poslání: komunikovat s místními lidmi, ovlivňovat dění v obci, podporovat v lidech patriotismus, zájem o místo, kde žijí, zájem o to, zlepšovat své okolí. Jak je tomu dnes? Zda to tak ve většině obcí stále platí, to říct nedokážeme. Jaký je starosta, jaký ředitel školy a jaký je farář – to je stejné, jako se ptát, jaký je kdo z nich člověk. Každá vesnice je proto specifická tím, že má takového starostu, jakého si zvolí, takového faráře, jakého jim přidělí církev a takového ředitele, který vyhraje výběrové řízení. Pokud ovšem vůbec mají v obci kostel či školu...

PRO SVÉ DĚTI JEN TO NEJLEPŠÍ...

Doba je jiná než před sto lety a i když si někdy stýskáme, že naši předkové to všechno dělali lépe než my, žije se nám dobře, jako se lidem nikdy dříve nežilo. Ovšem pohodlný život přináší často i pohodlná řešení. A co se vzdělání týče, většinou jsme jako rodiče toho názoru, že uděláme pro své děti to nejlepší, co za nejlepší považujeme. A zde je první názor starosty Valašské Polanky Josefa Daňka, který nám napsal: „Současný stav opět nahrává městům, protože v nich je možné zřídit jednu školu jako „jazykovou“, druhou školu pro „matematiky“ a další třeba jako školu „sportovní“. A co udělá občan na venkově, který prozatím posílá své děti do školy v místě svého bydliště? No přece, pokud má své dítě rád a řídí se heslem, že pokud může ovlivnit jeho výchovu, tak ho dá do lepší školy i když ho to (hlavně doprava) bude něco stát. To, zda je tato městská škola lepší, je ale diskutabilní.“ Přesně na to reaguje starosta obce Běloutín Eduard Kavala, shodou okolností bývalý učitel: „Myslím si, že vybrat si můžeme leccos, ale co se školy týče, odněkud bychom se měli „odlepit“, někam bychom měli být přškoleni, tak jako je tomu třeba v Francii. A když se rozhodnete, že do vesnice, která platí spoustu peněz za provoz školy, dítě nedáte a budete ho posílat do města, protože tam nabízejí jakousi „pseudovýuku“ – tak si to zaplaťte. V plné výši. Ale o tom, zda je úroveň školy dobrá nebo ne, rozhoduje přece školská inspekce.“

DĚTSKÁ DUŠE V SYMBIÓZE SE ŠKOLOU I VESNICÍ

Miroslav Kovářik, starosta obce Modrá, má za to, že škola je nezbytnou součástí vesnice. „Když dojíždí dítě do městské školy a má přitom možnost chodit do školy v místě svého bydliště, říkám tomu páchní nási-

lí na dětech. Vstávání o šesté, anonymita, ve které se v cizím prostředí nacházejí, velké množství žáků ve třídách, a s tím pak jdou ruku v ruce drogy, cigarety, alkohol, předčasná sexuální zkušenost. Dětská duše má žít v symbióze nejen se školou, ale i s vesnicí. Učitel potkává své žáky nejen ve škole, ale třeba i po vyučování, v podvečer, děti jsou zakomponovány do dění v obci, snaže se zapojí do života v obci – pomáhají ji vytvářet, nebudou ji ničit, když vidí, jak se opravuje. Děti z naší školy pomáhaly vysazovat ovocné stromy – jednak si díky tomu umí dobře představit, co na těch stromech vyroste a zároveň takový strom budou už vždycky chránit. Je to jejich obec a oni ji tak vnímají. To je důvod, proč jsme pak ve vesnici schopni vybudovat za třicet procent nákladů to, co ve městě postaví za sto procent. Je to díky té silné myšlence, díky tomu, že obec vnímáme od malička jako svůj domov.“

ČESKÉ VESNICKÉ ŠKOLY NEJSOU ŽÁDNOU POPELKOU

Co se úrovně a vybavenosti škol týče, bělotínský starosta Eduard Kavala má za to, že školám se u nás daří dobře a ty na českém venkově už dávno nejsou žádnou „popelkou“: „A to ani v té nejchudší vesnici. Když si jen srovnáme, v jakém stavu dostávaly obce školy na Slovensku a v jakém u nás, je to nepředstavitelný rozdíl. Na Slovensku byly školy patnáct let po revoluci neopravené, zadlužené. To se u nás stát nemohlo. Když se tady rozhlédneme, řekneme si, že je stále co zlepšovat, ale znám i evropské srovnání. A my se můžeme postavit vedle severovýchodních států, vedle Německa, Francie, Itálie

i Španělska a Portugalska. Stav a vybavenost našich škol je srovnatelný s německými školami. Španělé, Portugalci a Francouzi jsou ještě daleko za námi. Tam bych poslal ty naše nespokojené rebely, aby se podívali, jak vypadá školní budova a její vybavení.“

KOMUNISTICKÁ ŠKOLNÍ BUDOVA JE PRO OBEC PŘÍTEŽÍ

Je faktem, že velké škody na venkově napáchal minulý režim. Dokonce i po devatenácti letech se ještě venkov úplně nevzpamatoval, poznamenaná je zejména architektura, vesnice doslova hyzdí megalomanská kulturní střediska, chátrající obchodní domy, nepěkné hospody a v neposlední řadě – obrovské školní budovy postavené často v tzv. akci Z. Vraťme se do bývalé střediskové obce, do Valašské Polanky. Starosta Josef Daněk říká: „V hluboké „totalitě“ zde postavili komunističtí plánovači školu pro 540 žáků ve čtyřech takzvaných pavilonech. V podhorské oblasti chudého Valašska s rovnými bezespadovými střechami, s okenním prosklením přes celé fasády z dřevěných zdvojených oken, ze kterých nyní vypadávají okenní tabule a z konstrukcí, které nikdy neměly ani snahu ušetřit provozní náklady spojené s vytápěním apod. Navíc tuto školu postavili jako školu spádovou pro celkem šest obcí. V současné době dochází do školy 295 žáků. Přitom z naší obce jen necelá polovina, 131 žáků. Přesto však, jako její zřizovatel, musíme zajistit investiční prostředky na nové zastřešení školy, modernizaci speciálních zařízení, kuchyně a jídelny a také výměnu oken a zateplení školních budov. O výstavbě sportovišť a udržení provozně

bezpečnostního stavu těchto sportovišť a tělocvičny nemluvě. Ovšem nikdo nám na tyto investice ze spádových obcí nemusí nic dát, protože od loňského roku je povinností zřizovatele přispět na investice minimálně 10 % z RN v případě, že nám bude na tyto opravy úspěšně z MF ČR přidělena dotace. V přepočtu na žáka vychází roční provozní náklady okolních spádových obcí na 5 tisíc korun, ale naši obec, která je jejím zřizovatelem, na 15 tisíc. Protože není možné neprovést investici např. spojenou s modernizační záchodů, když nám hygiena vydala rozhodnutí o tom, že když WC do konce roku 2010 neopravíme, školu zavrou. A Ministerstvo zdravotnictví ČR naše odvolání se vůči tomuto rozhodnutí potvrdilo. Peníze, které jsme měli pracně našetřené na výstavbu ČOV a kanalizace jsme museli přidat k dotaci na záchody a nemáme zase nic. Ale ostatní obce to netrápí. Naše obec pro jejich děti důstojné prostředí zajistila a je to nic nestojí. Že nás ale péče o školu táhne ke dnu a že nemáme kvůli škole ani na opravu chodníků – to už nikoho nezajímá. Kde se máme dovolat spravedlnosti, když nás nikdo nechce slyšet? Je zde nastartován systém, kvůli kterému na rozpočtu naší obce parazitují ostatní tzv. spádové obce, a podle zákona je vše v pořádku. Když jsme o tom mluvili s některými poslanci Parlamentu ČR tak nám jeden z nich řekl: „pokud na provoz školy nemáte, pak ji prodejte!“ Dobrá rada, ale nejde realizovat, protože jsme se před třemi lety zavázali, že ji 10 let neprodáme, když jsme získali dotaci na opravu kuchyně. Takže jsme v bludném kruhu, který rozsekne až finanční krach naší obce.“

JAK Z TOHO VEN? POMŮŽE MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ?

Ministerstvo školství Valašské Polance ani těm, kdož jsou na tom podobně, nepomůže. „Pokud obce financování školy „ne-

utáhnou“, musí ji asi, žel, zrušit. Obecně je u nás síť škol poměrně hustá, ve vazbě na ni se musí samozřejmě řešit dopravní dostupnost, ale někdy je lepší, aby děti dojížděly pár minut autobusem do vzdálenější školy, která je třeba lépe vybavená a pedagogicky zajištěná (zvláště u škol úplných, kde je i 2. stupeň),“ řekl nám tiskový mluvčí MŠMT Ondřej Gabriel.

„Takovým školám by se mělo pomoci, ten systém musí být transparentní,“ soudí Eduard Kavala a pokračuje: „My jsme byli v podobné situaci. Obec musí ty opravy na škole platit sama, i když do ní dojíždí děti ze sousední obce. Takže myslím, že na těch opravách by se měly podílet i ty sousední obce. Ale konkrétně u nás přímo pan učitel navrhl: „Když máme šetřit, pak opustíme budovu školy, protože se vejde i se školkou do budovy mateřské školy.“ Dnes máme mateřskou školku na půdě, dole školu, je to energeticky úsporná budova, na děti je odevšad vidět. Takže buďto se musí složit na opravu všechny ty obce anebo je třeba uvažovat o jiném řešení.“

KDYŽ SE ŠKOLA MUSÍ ZAVŘÍT...

Ne všude ale mají problémy jen s opravami neenergetických budov. Na rozdíl od minulého režimu, kdy byly školy přeplněné žáky, dnes mnoho vesnic „úpí“ nad nedostatkem dětí. To bývá také nejčastějším důvodem definitivního uzavření škol. Nestává se to sice příliš často a podle mluvčího MŠMT Ondřeje Gabriela, je toto číslo vzhledem k celkovému počtu škol zanedbatelné, minimálně je to ale smutné. Ministerstvo školství ovšem nerozlišuje školy na venkově a ve městě. Takže z celkového počtu všech škol, kterých je nyní zhruba 4200, zanikly během posledních tří let například školy v Trnové, Smiřicích, Běstvině, Jablonné nad Orlicí, Želeticích, Záblatí, Pohledu, Křetíně, Kružberku, Bohdíkově, Rapotíně, Koclířově, Rychnovku, Blatné; ale

také ve Špindlerě Mlýně, Bučovicích, Doksech, Hřensku. „Výběr těchto osmnácti základních škol jsem provedl jen podle názvů obcí, protože za uvedené období tří let bylo vyřazeno celkem 66 škol z důvodů sloučení či splynutí – ovšem včetně velkých měst. V současné době připravujeme výmaz z moci úřední zhruba deseti základních škol, které po dobu posledních tří let nevykonávaly činnost (§ 150 odst. 1 písm. e) školského zákona“, uvedl pro Zpravodaj SPOV Gabriel.

TAK TŘEBA V LOMU U TACHOVA...

Aktuálně se můžeme dočíst například na stránkách Tachovského Deníku, že zastupitelé v obci Lom u Tachova rozhodli, že obec k 30. červnu uzavře místní základní školu. Žáci prvních až třetích ročníků tak budou od září dojíždět do Tachova. „Zastupitelstvo rozhodlo o uzavření kvůli nízkému počtu žáků,“ vysvětlil Deníku starosta Lomu Aurel Ardeleanu. „Od září by ve škole zůstalo jen šest žáků, což je pro provoz školy neekonomické. A k zápisu do první třídy přišlo jen jedno dítě, které navíc dostalo odklad,“ doplnil s tím, že provoz školy stojí ročně téměř 200 tisíc korun bez mzdových nákladů. Místním je to údajně velmi líto. Děti je podle řady z nich v obci dost. Do školky jich chodí přes třicet. „Je mezi nimi ale hodně dojíždějících. A řada lomských rodičů vozí děti do Tachova. Jedou tam třeba do práce, a tak je pro ně jednodušší, když dítě odvezou do některé z tachovských škol,“ uvedl dále Ardeleanu.

OPAČNÝ PŘÍKLAD V SAZOVICÍCH...

Nové školy nebo znovuotevření dříve zrušené školy – to se moc často nevidí. Potvrzuje to i podle svých zkušeností starosta Modré Kovářik. „Když už, tak velice výjimečně. Spíše se školy s přibývajícím počtem žáků v obci rozšiřují“, uvedl. Přesto i jeden takový pozitivní příklad jsme našli. Základní škola v Sazovicích vznikla v roce 1873. V roce 1987 byla uzavřena údajně kvůli nevyhovující školní kuchyni. Na webových stránkách obce se dále dočteme: „Od zrušení Základní školy v Sazovicích se občané stále snažili školu obnovit. Složitý proces znovuotevření školy je popsán v současné kronice školy. Výsledkem bylo znovuotevření školy v roce 1994 jako školy soukromé pod vedením Mgr. Marie Kolářové. Velkou zásluhu na této události měl tehdejší starosta obce pan ing. Jaroslav Velíšek. V roce 1999 byla škola zapsána do sítě škol jako škola státní, sloučená s mateřskou školou. Ve školním roce 2002 získala škola právní subjektivitu...“ Pozitivní příklad pro obce, které navzdory ekonomické krizi či ne příliš velkému počtu dětí uvažují o něčem podobném. Co pro to musí udělat? „Otázka otevření či znovuotevření školy je standardně řešena platnou legislativou – zápisem do školského rejstříku. V případě zápisu ZŠ po splnění všech zákonných podmínek nebývají se samotným

schválením žádosti problému," řekl mluvčí ministerstva školství Ondřej Gabriel.

VESNICE BEZ ŠKOLY JE JAKO JITRNICI BEZ ČESNEKU

Poslední příspěvek nám zaslal starosta obce Babice Alfons Mynařík. Dalo by se říct, že je jakýmsi shrnutím tématu o školách na venkově:

„Naše obec Babice má 425 obyvatel. Máme příspěvkovou organizaci Základní školu a Mateřskou školu Babice. Rozhodně školu v obci nepovažujeme za přítěž. Škola přežila vše od roku 1892, kdy byla postavena. Vždy se výrazně podílela na společenském životě obce. Vesnice bez školy je jako jitrnice bez česneku.

Dříve se na vesnici bojovalo o zrno, nyní se bojuje o školu. Před osmi lety u nás došlo ke sloučení školy a školky v jeden celek. Od té doby po dvojím konkursu na ředitele a částečné výměně personálu se podařilo hrozbu zavření odvrátit. V jednotřídní školce, kterou navštěvovalo v roce 2002 devět dětí, máme dětí 28 a zájem rodičů o umístění převyšuje kapacitní možnosti. Ve škole, která je dvojtřídní školou s úplným 1. stupněm pro děti z Babic a okolí, je nárůst dětí pozvolnější (z 16 v roce 2002 na 27 dnes). Díky společnému úsilí zaměstnanců školy i vedení obce se daří školu udržet a rozvíjet. Pedagog venkovské školy nemůže pracovat pouze do výše svého platu, práce s dětmi je pro něj nejen zaměstnáním, ale i posláním.

Materiální vybavení naší školy je, díky trvalé snaze vedení obce a vedení školy, dobré. Role státu při zajišťování vzdělávání těch, co tu budou po nás, dobrá není. Od vzorů, které žáci vidí v televizi, po materiální zajištění provozu škol. Stát rozdělí peníze dle počtu žáků, vydá vyhlášku o hygieně a obce nechť se starají. Přesto se nám podařilo získat dotaci z kraje a v roce 2007 opravit školku, letos po pětiletém úsilí jsme získali dotaci na opravu školy.

„Babická školka“ vychovává budoucí žáky pro „babickou školu.“ Děti tak plynule přechází do známého prostředí, znají své budoucí spolužáky, učitelky, školnici. A co naše škola nabízí dětem a jejím rodičům? Menší počet žáků ve třídách umožňující individuální přístup ke každému dítěti, moderně vybavené učebny, výuku angličtiny již od 1. třídy, pestrou odpolední činnost ve školní družině a v zájmových kroužcích, sepětí s přírodou, každoroční vícedenní pobyty všech žáků v přírodě, klidné stravování, bezpečnost.

Jak již bylo řečeno, škola se výrazně podílí na společenském životě obce. A hlavně babická škola vychovává Babičáky se vztahem k místu, kde žijí. V loňské celostátní soutěži „Obec přátelská rodině“ jsme získali 3. místo v kategorii obcí do 500 obyvatel. A tak se můžeme trochu chlubit, že se naší Základní škole a Mateřské škole Babice a celé obci daří a snad i blýská na lepší časy.“

Téma zpracovala Marie Šuláková

Příkladná venkovská škola

O tom, jak by měla fungovat venkovská škola, se můžeme dočíst např. v odborných časopisech. Když budete chtít takovou školu přímo navštívit, zajedte do Rosic u Chrasti. Místní školu budete muset chvíli hledat. Je na kraji obce s výhledem na širé lány, sídlí v budově z roku 1926 a moc se těší na nový kabát.

Ve škole samotné to žije od rána do večera. Přes den probíhá výuka, odpoledne a večer je škola otevřena pro aktivity místního občanského sdružení Komunitní škola Rosice. O jeho činnosti a nabídce aktivit se můžete více dozvědět i na webových stránkách školy www.skola-rosice.net.

Ve škole mohou žáci využívat plně vybavenou počítačovou učebnu, pracovat s interaktivní tabulí a o přestávkách se občerstvit ve školním bufetu nebo se vydovádět v tělocvičně či u pingpongového stolu. Na celoškolní nebo třídní projektové dny se těší žáci všech ročníků. Prostřednictvím žákovského parlamentu mají žáci možnost se vyjadřovat k dění ve škole a navrhnout různá vylepšení.

O tom, že základní škola na vesnici má své důležité místo je přesvědčen i ředitel školy Milan Barták: „Škola na vesnici musí opravdově žít. Nezavíráme budovu s posledním zvoněním. Máme kvalitní pedagogický sbor, který často nad rámec svých povinností usiluje

o dobře fungující školu v obci. Naší výhodou je rodinné prostředí, kdy se můžeme žákům věnovat individuálněji, minimalizujeme projevy šikany nebo jiných nežádoucích jevů“. To, že učitelé vnímají svoji školu, jako službu veřejnosti svědčí právě založení tzv. komunitní školy, která vzešla z jejich iniciativy a má dosah nejen na žáky školy, ale na celou místní komunitu. Dokonce se stává inspirací pro jiné obce či menší města v okolí.

Na fungování občanského sdružení Komunitní škola Rosice jsme se zeptali předsedkyně sdružení a zároveň učitelky místní školy Ludmily Kociánové: „Určitě se můžeme pochlubit tím, že před třemi lety byla založena při naší základní škole první komunitní škola v Pardubickém kraji, určená nejen žákům, ale hlavně široké veřejnosti z okolí. Nabízí školicí kurzy, zábavné a relaxační víkendové aktivity, trvale kurzy karate, malby a grafiky, také keramiky. Některé z nich jsme prezentovali na Dni otevřených dveří uplynulou sobotu 21. 3. 2009. Komunitní škola připravila i výtvarné dílny pro děti a výstavu prací kurzistů malby a grafiky (fotky z akce na www.skola-rosice.net). Rok od roku vzrůstající počet kurzistů svědčí o tom, že komunitní škola pracuje dobře a má stále svým žákům co nabídnout. Kdo by se chtěl více o fungování komunitní školy dozvědět, nechť se podívá na naše webové stránky www.kos-rosice.wz.cz, kde najde i kontakt na mne“.

Fotky ke stažení na www.skola-rosice.net

Příští téma:

Kapličky, křížky, boží muka, ale také kostely nebo dokonce hrady a zámky, to všechno jsou kulturní památky, které zdobí náš venkov, ale které mohou být pro obce také větší či menší přítěží. Když odhlédneme od hlubokého mnohdy až duchovního významu památek, jsou minimálně dědictvím našich předků a naší morální povinností je o ně pečovat. Jak se starají obce o toto dědictví a jak jim v tom pomáhá stát či kraje? To se pokusíme zjistit pro příští vydání Zpravodaje SPOV ČR. Pokud k tomuto tématu máte co říct, podělte se s námi a pošlete svůj názor na adresu redakce.

Názor: Maminky na mateřské si mohou doplňovat vzdělání

Programy centra ERUDITO – vzděláváním k sociální integraci

Tento „vznešený titul“ obsahuje obyčejné vzdělávání žen z venkova, které jsou momentálně na mateřské dovolené.

Všichni si přejeme, aby v našich vesnicích žili mladí lidé. Snažíme se obce zkrášlovat, budovat kvalitní školky a školy, sportoviště a podporovat další aktivity. Je třeba si ale všimnout také mladých maminek, které si „užívají“ mateřské nebo dnes rodičovské dovolené. Ony tři roky uplynou a maminka se vrací po několika letech do svého zaměstnání, pokud jí místo zaměstnavatel drží. Zdá se že, má vyhráno, ale opak je pravdou. Ráno vleče uřvaného potomka do mateřinky, a když to úspěšně zvládne a dorazí do zaměstnání, čeká ji souboj s počítačem, cizím jazykem, novými pravidly v účtování a další pokrok. Tři roky je dnes velmi dlouhá doba a venkovské matky na mateřské dovolené si často nemohou dovolit dojíždět za vzděláním.

ŠORV Luka nad Jihlavou připravila do SROP projekt, kdy tyto matky označila jako vyloučenou skupinu a v r. 2005 tento projekt začala realizovat pod názvem „Programy centra ERUDITO – vzděláváním k sociální integraci“.

Maminky z Mikroregionu Loucko a okolí dojížděly do kurzů:

- 1) PC – I semestr – začátečníci, II. pokročilí, III. zdokonalovací
- 2) Účetnictví – v rozsahu 180 hod. podvojný účetnictví a daně
- 3) Angličtina – I. začátečníci, II. pokročilí, III. zdokonalovací

Na všechny kurzy získala Škola obnovy a rozvoje venkova akreditaci, takže certifikáty, které účastnice dostali po ukončení, byly uznatelné pro všechna výběrová řízení.

Přímo v centru ERUDITO byla zřízena provizorní školička, kam si maminky mohly dovést dítě od dvou let a paní učitelky se o ně v průběhu vyučování staraly. V roce 2006 byl projekt úspěšně ukončen, ale ihned na něj navázal další obdobný projekt, tentokrát z OP RLZ, který skončil v pololetí minulého roku.

Celkem kurzy prošlo 240 žen. Některé absolvovaly všechny předměty v plném rozsahu, tj. začátečníci – zdokonalovací. Jako vylepšení v kurzech OP RLZ byla pro zájemce zajištěna odborná praxe ve firmách.

U zrodu tohoto projektu byly určité pochybnosti, zda bude opravdový zájem, ze strany klientek. Zájem byl velký a dalo by se říct, že se do zaměstnání mohly vrátit sebevědomé ženy, které v mnoha případech předčily svými dovednostmi stávající zaměstnání. Mnoho maminek našlo nové zaměstnání a to nejen díky znalostem, které mohly doložit certifikáty o ukončení vzdělávacího kurzu, ale u zaměstnavatelů hrál velkou roli fakt, že tyto ženy nečekaly a v průběhu mateřské dovolené se stihly připravovat na nástup do pracovního procesu.

A to je tzv. rozvoj lidských zdrojů, který bychom měli pro své občany rozvíjet v jakékoli formě. Nic proti rozvíjení různé zájmové činnosti, keramika, vázání kytek a podobně, ale především je třeba pomáhat v racionálním vzdělávání, které mohou využít co nejširší skupiny lidí.

Zdenka Švaříčková – předsedkyně ŠORV

Rozvoj venkova je v Ústeckém kraji v dobrých rukou

Je obecně známou zkušeností, že venkovský prostor na Jižní Moravě nebo v Jižních Čechách je vzhledem i atmosférou naprosto odlišný od venkovského prostoru Severních Čech. Některé podkrušnohorské vesničky, podobné ještě dnes spíše kulísám z druhé světové války, s notnou dávkou nostalgické pohlíží na malebnost a výstavnost jihočeských a jihomoravských „sourozenců“. Podle vyjádření celé řady představitelů obcí a měst je ale za těmito mar-

kantními rozdíly nutno hledat jen a jen člověka a jeho přístup k místu, ve kterém žije. Negativním trendem doby je, žel, velice malý zájem lidí (a to nejen na venkově) o aktivní zapojení do nějakých obecně prospěšných záležitostí. Doufejme, že je to jen důsledek nedávné minulosti a že postupně i tento trend pozbuje síly. Každému z nás by mělo záležet na tom, jak vypadá město či obec, ve které má bydliště a to nejen po stránce materiální, ale i duchovní.

Udržovat tradice našich předků a v souladu s moderní dobou je dále rozvíjet, oživit venkovský prostor novými motivy a představit ho jako prostor jednoznačně vhodný i pro mladé rodiny a podnikatele, poukázat na potřebnost venkova a jeho klady, to je úkol velmi nelehký. Ten, kdo se na něm chce podílet, musí být proto vybaven celou řadou znalostí, vědomostí a dovedností. K těmto vlastnostem je dále třeba přidat chuť překonávat překážky, trpělivost, mnohdy i odvahu.

Přípravou osobností schopných zvládnout roli aktivního rozvoje a sjednocujícího prvku venkovského prostoru se zabýval vzdělávací projekt s názvem „Interaktivní vzdělávání venkovských kurátorů“. Úspěšným žadatelem o finanční podporu projektu z Programu rozvoje venkova byla obec Liběšice na Litoměřicku, zastoupená starostkou obce paní Alenou Knobovou, realizátorem pak byla Škola obnovy venkova, o.p.s., expozitura Most.

Projekt byl určen pro zájemce z řad veřejné správy, neziskových organizací i podnikatelských subjektů a náročná obsahová náplň zahrnovala mimo jiné seznámení s akty venkovského života, s územním plánováním a tvorbou vzhledu obcí a měst, dotkla se ekonomické role venkova, pojednávala o dotačních titulech, zpracování a řízení projektů, ale i ekologickém zemědělství a řadě dalších témat.

Od října loňského roku do poloviny února 2009 prošlo vzdělávacím projektem celkem 43 frekventantů. Pravidelní návštěvníci výukových modulů obdrželi v závěrečném modulu „Osvědčení“ o absolvování tematických vzdělávacích akcí a celkovém časovém rozsahu.

Početně nejsilnější a také nejaktivnější zastoupení měly obce Litoměřicka. I přes vysoké časové vytížení se starostové malých obcí pravidelně účastnili výukových modulů a velice aktivně spolupracovali bohatou diskuzí, jejíž součástí bylo pojmenování jejich zásadních problémů a výměna zkušeností s jejich řešením. Pro realizátora projektu představovala tato bohatá výměna názorů cenné motivy pro další nasměrování činnosti, včetně pořádání vzdělávacích a informačních akcí, v neposlední řadě pak praktické zkušenosti znamenaly i aktuální obohacení lektorského týmu.

Aktivita, vztah k vlastní obci i k širokému sousedství, zájem o udržení a další rozvoj života na venkově, velký rozsah znalostí a dovedností – to byla základní specifikace každého ze zúčastněných starostů. Jejich osobní vizitkou jsou ale zejména upravené a vybavené obce. Propagace takovýchto pozitivních příkladů v dalších částech Ústeckého kraje by mohla přinést motivaci a radu i těm obcím, které v současné době v rámci vlastního rozvoje hledají správné cesty. Tuto myšlenku vyslovila minulý týden i hejtmanka Ústeckého kraje, paní Jana Vaňhová, při příležitosti společného jednání se zástupci Školy obnovy venkova o.p.s., Spolku pro obnovu venkova Ústeckého kraje a Výboru pro zemědělství, životní prostředí a venkov ÚK, kteří v jednání deklarovali společný zájem a vzájemnou spolupráci při rozvoji venkovských oblastí Ústecka.

Uvedené subjekty chtějí v následujícím období vytvořit komunikační most při přenosu informací z nejrůznějších orgánů a institucí zabývajících se rozvojem venkova (obce, města, mikroregiony, MAS, NNO, Agentura pro zemědělství a venkov...) na úroveň kraje, stejně tak pokračovat ve vzdělávací a osvětové činnosti v dosud neaktivních územích kraje, podílet se na efektivním řešení venkovských problémů a v neposlední řadě poskytovat potřebnou pomoc všem, kdo ji potřebují. Těmto cílům chce podle slova hejtmanky věnovat svoji podporu i vedení Ústeckého kraje, aby se i seвероčeský venkov stával příjemným domovem dalším generacím.

**Mgr. Alena Šnýdlová,
Škola obnovy venkova, o.p.s, Liběšice**

Spolek se na březnové schůzi věnoval dotacím za Zelenou stuhu i obnovitelným zdrojům

Pravidelná členská schůze Spolku pro obnovu venkova ČR v Senátu připadla na první březnové úterý. Na programu byla například problematika dotací pro obce, které v soutěži Vesnice roku obdržely Zelenou stuhu, ochrana krajiny a obnovitelné zdroje či příprava semináře zaměřeného na problematiku kontroly ve veřejné správě ve spolupráci s MV ČR.

Hned v úvodu se zúčastnění věnovali otázkám medializace Spolku či zastoupení Spolku v Radě pro nestátní neziskové organizace.

SPOLEK OPĚT NA VÝSTAVĚ ZEMĚ ŽIVITELKA

I letos se Spolek bude prezentovat na výstavě Země živitelka 2009 v Českých Budějovicích. „Budeme vystavovat v pavilonu R1 s NS MAS, MAS a Celostátní sítí pro venkov. Dne 28. srpna organizujeme seminář Rozvoj venkova ČR a jeho podpora, v jednání je uspořádání společenského večera Náš venkov,“ uvedla tajemnice SPOV ČR M. Harnová, která je pověřena zastupovat Spolek při organizaci zajištění prezentace na výstavě.

ZELENÁ STUHA – MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ PROJEKTŮ OBCÍ

Držitelé Zelené stuhu v soutěži Vesnice roku mohli od roku 2005 čerpat dotace z programů ochrany krajiny. V souvislosti s rušením státních podpor a přechodem na evropské dotační zdroje však nastaly změny. Některé národní programy byly uzavřeny a dnes je možné čerpat jen z Programu péče o krajinu. V jednání je otevření národního programu pro vítěze Zelené stuhu z letošního ročníku. Pro loňské vítěze jsou sběrnými místy žádostí o dotaci Agentury ochrany přírody a krajiny a čerpání je omezené jen na zeleň v extravilánu obce. V diskusi však zazněly výtky starostů ke změnám. Podle Dr. Pešy účelové vá-

Březnovou schůzi Spolku pro obnovu venkova moderoval místopředseda Radan Večerka

znání dotací za vítězství v Zelené stuze v podprogramech ŽP může znamenat, že dotace se pro obce může stát danajským darem. Ze změny je zděšen například starosta obce Mořice – vítěze Zelené stuhu za rok 2008 – pan Knap. Finance by totiž obec potřebovala v intravilánu. Požádal proto o pochopení a nalezení způsobu překlacení podpory do intravilánu. K požadavku se přidali i další účastníci diskuse. Spolek proto pověřil 1. místopředsedu Žáka a místopředsedu Radana Večerku k jednání s ministrem Martinem Bursíkem o možnostech změn nebo úprav dotací pro obce, které obdržely Zelenou stuhu.

OCHRANA KRAJINY A OBNOVITELNÉ ZDROJE

Na schůzi Spolku zavítal i ředitel Státního fondu ŽP ČR Petr Štěpánek s aktuálními informacemi. Podle něj probíhá administrace OP ŽP dobře. Celkem 75 procent žadatelů, kteří podávají projekty do OP ŽP, jsou obce. Podle Štěpánka dojde

k navýšení kapacity fondu a rozšíření o tři výzvy. Půjde o zateplování obecních budov (letos na podzim), ČOV pro obce pod 2000 EO, které leží v oblastech NATURA, CHKO apod. a stavební infrastrukturu a environmentální vzdělávání.

Novým programem je GIS – prodej emisních povolenek, který navazuje na program Zelená úspora. Česká republika má k dispozici prodej povolenek za 20 miliard Kč (pokles emisí oproti roku 1990) Letos bude mít 6–7 miliard Kč k dispozici. Prostředky budou směřovány do těchto oblastí:

- Podpora solárních panelů
- Podpora výměry hnědouhelných kotlů za tepelná čerpadla nebo kotle na biomasu
- Podpora bydlení – pasivní domy
- Podpora obnovitelných zdrojů energie v novostavbách
- Zateplování rodinných a bytových domů

Program bude vyhlášen 2. 4. 2009 a do dvou měsíců bude zahájen příjem žádostí. Systém počítá s tím, že do osvěty a poradenství se zapojí sítě – místní akční skupiny, banky, ekocentra. Žadatelem budou domácnosti, proto je snaha o co nejjednodušší ad-

Předseda Spolku pro obnovu venkova ČR Eduard Kavala na Dni malých obcí v Praze dne 10. 3. 2009 poděkoval Ing. Vačkářovi za dlouholetou práci pro náš venkov a blahopřál mu k pětadesátým narozeninám.

ministraci. Důležitá bude role obcí, které by měly předávat informace o programu. Program musí být vyčerpán do roku 2012.

Předseda Zlínského SPOV a starosta obce Rusava Bohumil Škarpič připomněl, že obec již provedla řadu kroků k úsporám energií. „Nízkoenergetická škola v obci je bezvadná, dnes už se nám prostředky vrací, administrace nebyla náročná, realizace byla rychlá. Obce mají zkušenosti, pro občany je mnohé složitější,“ uvedl. SF ŽP pomáhá s projekty obce dlouhodobě. Velké problémy má obec s topením obyvatel, kteří nemají zavedený plyn. Pokud podpora bude do určité míry nastavena, mohou jako obec pomoci.

PŘÍPRAVA SEMINÁŘE K PROBLEMATICE KONTROLY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ VE SPOLUPRÁCI S MV ČR

Na podzimním Dnu malých obcí předseda Spolku předjednal s MV ČR Ing. Kostruhovou možnost uspořádání seminářů zaměřených na kontrolu. V návrhu je zatím 5–7 seminářů v rámci NUTS II. Zástupci Spolku budou jednat s krajskými úřady o místě jednání. Přednášky budou moderovány členy předsednictva. Současně před vlastním seminářem by mohly proběhnout pracovní setkání s vede-

ním kraje. Dr. Peša doporučil jako téma „Obecně závazné vyhlášky a jejich tvorba, jednání zastupitelstva obce, rady obce včetně zápisů, vyvěšování na úřední desku, informace podávané občanům.“ Dále je podle něj nezbytné informovat o systému datových schránek. Senátor Žák uvedl, že ve vazbě na systém „Datových schránek“ se jedná o komunikaci mezi úřady. Bude jednat s ministrem Laněm a dohodne účast náměstka Zajíčka na příští schůzi Spolku.

HOSPODAŘENÍ SPOLKU

Tajemnice SPOV ČR Marcela Harnová přítomné seznámila s účetní uzávěrkou za rok 2008. Celkové příjmy Spolku byly 2.201.844,80 Kč. Celkové výdaje 2.078.836,94 Kč. Z toho příjmy ze soutěže Vesnice roku 2008 byly 443.826,00 Kč a výdaje spojené se soutěží 551.856,56 Kč. Do výdajů byly započteny také náklady na Regiontour 2009 ve výši 100.000 Kč, které nám byly MMR již uhrazeny. Výsledek hospodaření za rok 2008 – zůstatek na účtu Spolku ve výši 123.007,86 Kč. S finančním úřadem byla již projednána a předána všechna zákonem stanovená priznání.

Zpracovala maš

SPOV a Mendelova zemědělská a lesnická univerzita budou spolupracovat

Spolek pro obnovu venkova ČR navázal spolupráci s Mendelovou zemědělskou a lesnickou univerzitou v Brně. V polovině března se předseda SPOV ČR Eduard Kavala a tajemnice Spolku Marcela Harnová zúčastnili slavnostního zasedání vědecké rady Provozně ekonomické fakulty Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity, která byla svolána k 50. výročí založení.

Zástupci Spolku se zúčastnili rovněž následné konference na téma Firma a konkurenční prostředí, kterou fakulta uspořádala. Poté diskutovali s představiteli vysoké školy o možnostech propojení a další spolupráce akademického prostředí a Spolku. Účast na jednáních a spolupráci přislíbila také Prof. Hrabánková z Jihočeské zemědělské univerzity v Českých Budějovicích. Příprava, program a termín pracovní schůzky bude projednán na schůzi SPOV ČR.

Mendelova lesnická a zemědělská univerzita v Brně je nejstarším vysokým zemědělským a lesnickým učením v českých zemích. Byla zřízena v roce 1919 jako Vysoká škola zemědělská v Brně a pod tímto názvem existovala až do roku 1994. Jejím vznikem bylo dovršeno dlouhodobé úsilí o zřízení vysokého zemědělského učení na Moravě, která patří odedávna k zemím s nejvyspělejším zemědělstvím ve střední Evropě. Za dobu svého trvání prošla řadou organizačních i obsahových změn a připravila pro uplatnění v různých sférách národního hospodářství a oblastech hospodářské praxe desítky tisíc odborníků. Univerzitu tvoří pět fakult a jeden vysokoškolský ústav: Agronomická fakulta, Lesnická a dřevařská fakulta, Provozně ekonomická fakulta, Zahradnická fakulta, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií a Institut celoživotního vzdělávání. Zahradnická fakulta sídlí v Lednici, ostatní v Brně. Studuje na nich přes 10.000 posluchačů.

maš

Valná hromada SPOV OK ve Skalce

Naše početná organizace Spolek pro obnovu venkova Olomouckého kraje svolává svou pravidelnou výroční Valnou hromadu, která se uskuteční ve čtvrtek 9. dubna 2009 v sále lázní SKALKA na Prostějovsku. Na jednání byli pozváni poslanci a senátoři Parlamentu ČR za Olomoucký kraj, představitelé Olomouckého kraje a další hosté. Všichni přátelé venkova jsou srdečně zváni.

Otakar Hlaváč, předseda SPOV OK

SPOV Moravskoslezského kraje: členská schůze

Schůze se uskuteční ve čtvrtek 9. dubna 2009 v zasedací místnosti zastupitelstva na Krajském úřadě v Ostravě. Účast přislíbil i hejtman Moravskoslezského kraje Ing. Jaroslav Palas, proto schůze začne výjimečně v 9 hodin.

Ing. Jana Liberdová, tajemnice KO SPOV MsK

SPOV Jihočeského kraje: Nesouhlasíme s postupem ministerstva zemědělství při realizaci PRV

Valná hromada naší krajské organizace SPOV JČK na svém jednání 25. 3. 2009 přijala toto usnesení:

„VH SPOV JČK odmítá a důrazně nesouhlasí s postupy MZe při realizaci PRV :

- a) s měněním pravidel PRV v průběhu realizace projektů, a tím spíše se změnami se zpětnou platností pro již podané žádosti (viz neuznání DPH u 5. a 6. kola!)
- b) s diskriminací malých obcí novým zaváděním DPH jako nezpůsobilého výdaje pro obce v PRV
- c) se stanoviskem MZe považovat dotace z POV na částečně krytí úroků z úvěrů za nepřijatelné „spolufinancování“ projektů – opět pouze u PRV (nejde o výdaje zahrnuté do způsobilých ani nezpůsobilých výdajů projektu!)

Vzhledem k tomu, že u ROP a OP takto postupováno není, nutno výše uvedené opatření a stanoviska MZe považovat opravdu jen za několikanásobnou diskriminaci malých obcí, kterou důrazně odmítáme!“

Jan Malík, předseda SPOV JČK

Obce mohou již popatnácté soutěžit o titul Vesnice roku

České a moravské obce mohou i letos poměřit své síly v soutěži Vesnice roku 2009. Vyhlášení již 15. ročníku klání se uskutečnilo 10. března v Praze. Vyhlášovateli soutěže jsou Ministerstvo pro místní rozvoj, Spolek pro obnovu venkova ČR, Svaz měst a obcí ČR a Ministerstvo zemědělství ČR. Zájemci mohou podávat přihlášky do konce dubna.

CÍLEM SOUTĚŽE JE PODPOŘIT ROZVOJ VENKOVA

Cílem soutěže je vyzdvihnout a podpořit aktivity obcí, jejich představitelů a obyvatel, kteří se snaží nejen zvelebovat a zkrášlovat své okolí, ale také rozvíjejí místní tradice a zapojují se do společenského života v obci. S vyhlášovateli soutěže spolupracuje i ministerstvo životního prostředí, ministerstvo kultury, Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, Svaz knihovníků a informačních pracovníků a Folklorní sdružení ČR. Zástupci těchto institucí navštíví všechny vítězné obce krajských kol a vyberou vítěznou obec, které pak udělí titul Vesnice roku. Komise zaměří svoji pozornost na konceptní dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péči o stavební fond a obraz vesnice, občanskou vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péči o veřejná prostranství přírodní prvky a péče o krajinu.

PODMÍNKY SOUTĚŽE

Soutěže se mohou zúčastnit obce vesnického charakteru, které mají maximálně 5 250 obyvatel a které mají zpracovaný vlastní strategický dokument zabývající se rozvojem obce, program obnovy vesnice nebo program rozvoje svého územního obvodu. „Do soutěže bude zařazena obec, která v termínu do 30. dubna 2009 podá řádně vyplněnou přihlášku do soutěže. Rozhodující je razítko pošty. Přihláška do soutěže musí být vyplněna na předepsaném formuláři,“ stojí v podmínkách soutěže.

Obce, které se chtějí do soutěže zapojit, musejí k přihlášce připojit také doklad o úhradě registračního poplatku a charakteristiku obce.

Registrační poplatek činí 2 Kč za každého obyvatele přihlašované obce a musí být zaslán na účet SPOV číslo **1931013349/0800** u České spořitelny, a.s., pod **VS 1111**.

KAM ZASÍLAT PŘIHLÁŠKY?

Přihláška do soutěže, včetně výše uvedených příloh, musí být v termínu zaslána poštou v listinné i elektronické podobě (na nosiči CD) na adresy kontaktních míst podle příslušnosti obce k jednotlivým krajům. Materiály zasláné spolu s přihláškou se nevracejí.

KONTAKTY DLE KRAJŮ:

Jihočeský:

Ing. Marcela Houdková
tel: 386 720 753, mobil: 731 628 225
e-mail: houdmar@mmr.cz

Plzeňský:

Kontaktní místo MMR,
B. Němcové 49/3,
370 76 České Budějovice,
Jiří Mäntl
mobil: 739682826
e-mail: manjir@mmr.cz

Středočeský:

Ministerstvo pro místní rozvoj,
Staroměstské nám. č. 6,
110 15 Praha 1
JUDr. Antonín Krejčí
tel: 234 154 318, mobil: 731 628 226
e-mail: kreant@mmr.cz

Karlovarský, Ústecký:

Kontaktní místo MMR,
Školní 5336, 430 01 Chomutov
Ing. Lenka Kynčilová
tel: 474 623 424, mobil: 731 628 337
e-mail: kynlen@mmr.cz

Královéhradecký, Liberecký, Pardubický:

Ministerstvo pro místní rozvoj,
Staroměstské nám. č. 6, 110 15 Praha 1
RNDr. Ivo Ryšlavý
tel: 234 151 580, mobil 739 002 873
e-mail: rysivo@mmr.cz

Jihomoravský:

Ing. Marcela Ondráčková
tel: 542 519 177, mobil: 731 628 266
e-mail: ondmr@mmr.cz

Vysočina:

Kontaktní místo MMR,
Moravské nám. 3, 602 00 Brno,
Ing. Jitka Burová
tel: 542 519 120, mobil: 731 643 695
email: burjit@mmr.cz

Olomoucký:

Kontaktní místo MMR,
Jeremenkova 40 B, 779 00 Olomouc
Ing. Jana Římská
tel: 587 334 400, mobil: 731 628 165
e-mail: rimjan@mmr.cz

Zlínský:

Ing. Josef Pokorný
mobil: 731 643 696
e-mail: pokjos@mmr.cz

Moravskoslezský:

Kontaktní místo MMR, 28. Října 165/68,
709 00 Ostrava-Mariánské Hory,
Ing. Miroslav Kopečný
tel: 597 081 233, mobil: 731 628 287
e-mail: kopmir@mmr.cz

ORGANIZACE SOUTĚŽE

Všechny přihlášené obce se nejprve utkají v krajském kole. Pokud se do krajského kola přihlásí více než 30 soutěžících obcí, může předseda krajské komise dohodnout organizaci soutěže v oblastních kolech. Krajské kolo se v daném kraji uskuteční tehdy, bude-li možno krajskou hodnotitelskou komisí udělit minimálně 1/3 stuh z celkového počtu obcí přihlášených v daném kraji. Vítězové krajských kol, kteří získají Zlatou stuhu, pak postupují do celostátního kola, v němž jsou vyhodnocena první tři místa. Vítěz celostátního kola se bude moci chlubit titulem „Vesnice roku 2009“.

Průběh soutěže řídí ředitel soutěže, jímž byl pro letošní rok jmenován starosta obce Havlovice, Vesnice roku 2007, Ing. Pavel Dvořáček. Kontakt: Havlovice 146, 542 38 Havlovice nad Úpou; tel: 499 784 061, e-mail: ou.havlovice@worldonline.cz.

Předsedové krajských komisí jsou jmenováni ředitelem soutěže. Předsedou krajské komise může být jmenován starosta (nebo zástupce obce jmenovaný zastupitelstvem) obce, které bylo v předchozích ročních této soutěže uděleno ocenění Zlatá stuha. Členy krajské hodnotitelské komise jsou zástupci obcí, které získaly Zlatou stuhu v předcházejících ročních soutěže a zástupci delegovaní vyhlášovateli soutěže, spoluvyhlašovateli soutěže a příslušného krajského úřadu. Krajská hodnotitelská komise může mít max. 10 členů.

Krajská hodnotitelská komise navštíví v době **od 1. května do 30. června** všechny přihlášené obce. Základní informace získá z prezentace obce, její prohlídky a materiálů, které jsou součástí přihlášky. Následně určí jednoho vítěze, nositele Zlaté stuhu, který postupuje do celostátního kola, a udělí další ocenění.

O JAKÁ OCENĚNÍ VESNICE USILUJÍ?

V rámci krajských kol jsou udělována následující ocenění:

- Zlatá stuha – vítěz krajského kola (za vítězství v krajském kole);
- Modrá stuha – za společenský život;
- Bílá stuha – za činnost mládeže;
- Zelená stuha – za péči o zeleň a životní prostředí;
- Oranžová stuha – za spolupráci obce a zemědělského subjektu.

V krajském kole může být stuhou oceněna maximálně 1/3 přihlášených obcí. Každé ocenění může být uděleno v daném kraji vždy pouze jedenkrát. Jednotlivá ocenění mohou být též obci udělena vždy jednou za 5 let, přičemž obec, která zvítězila v celostátním kole soutěže se pak soutěže po stejnou dobu nemůže zúčastnit. Obec, která získala v krajském kole soutěže ocenění

Slavnostní předávání ocenění obci Lidečko, která v minulém roce zvítězila v soutěži Vesnice roku 2008

Zlatá stuha, se soutěže nemůže zúčastnit po dobu 3 let.

V rámci krajských kol soutěže může krajská hodnotitelská komise dále udělit diplomy, například:

- za vzorné vedení obecní knihovny,
- za vzorné vedení kroniky,
- za rozvíjení lidových tradic,
- za kvalitní květinovou výzdobu v obci (Fulínova cena),
- za příkladnou péči o historickou zástavbu obce.
- Mimořádné ocenění za nejlepší projekt ze Strukturálních fondů.
- Cena naděje pro živý venkov (za místní spolkový život a občanskou společnost v obcích) a jiná ocenění.

SLAVNOSTNÍ VYHLÁŠENÍ

Krajská slavnostní vyhlášení mohou být pořádána pouze v termínu od 1. 7. do 30. 8. 2009. Organizuje je krajský vítěz – nositel Zlaté stuhou – za organizačního případně i finančního příspěví vyhlášovateli soutěže a krajského úřadu.

Celostátní slavnostní vyhlášení se uskuteční v termínu do 31. 10. 2009. Organizuje jej celostátní vítěz – nositel titulu Vesnice roku 2009 – za organizačního a finančního příspěví vyhlášovateli soutěže. Při celostátním slavnostním vyhlášení budou za přítomnosti čelních představitelů vyhlášovateli soutěže předána ocenění Zlaté stuhou, 2. a 3. místo v celostátním kole a především titul **Vesnice roku 2009** vítězi celostátního kola soutěže.

Vítěz celostátního kola soutěže dále postupuje do soutěže Evropské pracovní společnosti pro rozvoj venkova o obnovu vesnice.

Obce oceněné Zelenou stuhou dále postupují do celostátního kola, kde budou hodnoceny odbornou komisí tvořenou zástupci Ministerstva životního prostředí a Společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu. Obec s nejlepší péčí o životní prostředí a zeleň v obci a okolní krajině získá titul **Zelená stuha České republiky roku 2009**. Vítěz a nositel tohoto titulu postupuje do evropské soutěže v péči o zeleň a životní prostředí Entente Florale Europe. Nad tímto oceněním převzal záštitu ministr životního prostředí.

Obce oceněné Oranžovou stuhou dále postupují do celostátního kola, kde budou hodnoceny odbornou komisí tvořenou zástupci Ministerstva zemědělství. Tato komise vyhodnotí nejlepší obec, které bude udělena **Oranžová stuha České republiky roku 2009**. Nad tímto oceněním převzal záštitu ministr zemědělství.

Knihovny obcí oceněných diplomem v krajských kolech soutěže jsou Svazem knihovníků a informačních pracovníků (SKIP) zpravidla nominovány na cenu **Knihovna roku**, která je udělována jako státní ocenění v oblasti kultury. Cenu Knihovna roku získá nejlepší knihovna vyhodnocená v celostátním kole porotou, kterou jmenuje ministr kultury na návrh SKIPu z řad knihovnických odborníků.

Folklorní sdružení ČR, v součinnosti s celostátní hodnotitelskou komisí, vyhodnotí a ocení **Putovním pohárem FoS ČR** obec

s nejvýraznějším programem dlouhodobé péče o místní lidové tradice z řad obcí oceněných Zlatou stuhou.

Obce oceněné **Cenou naděje pro živý venkov** dále postupují do celostátního kola, kde budou hodnoceny komisí tvořenou zástupci Sdružení místních samospráv ČR. Tato komise vyhodnotí nejlepší obec, které bude udělena **Cena naděje pro živý venkov roku 2009**. Nad tímto oceněním převzalo záštitu Sdružení místních samospráv ČR.

TERMÍNY SOUTĚŽE

- vyhlášení 15. ročníku soutěže: 10. března 2009
- ukončení příjmu přihlášek: 30. dubna 2009
- hodnocení krajských kol: 1. 5. – 30. 6. 2009
- slavnostní vyhlášení krajských kol: 1. 7. – 30. 8. 2009
- hodnocení celostátního kola: 31. 8. – 6. 9. 2009
- slavnostní vyhlášení celostátního kola: do 31. října 2009

Loni se vesnicí roku 2008 stala obec Lidečko ze Vsetínska. Do 14. Ročníku celostátní soutěže se přihlásilo celkem 309 obcí z celé České republiky. Druhé místo patřilo obci Pikárec z okresu Žďár nad Sázavou, na třetím místě se umístila obec Malenice ze Strakonicka.

Více informací na:
<http://www.mmr.cz/vesnice-roku-2009>
maš

Nová energie pro silnou spolupráci

Na tomto mottu pro Evropskou soutěž obnovy vesnice 2010 se shodli členové soutěžní komise na svém jednání 4.–5. března 2009 v obci Beckerichu (Lucembursko), v roce 1996 vítězi této soutěže, organizované Evropskou pracovní společností pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (Europäische ARGE Landentwicklung und Dorferneuerung). Půjde nejen o obnovitelné zdroje energie, ale také o kvalitu života na vesnici, s důrazem na společná řešení, odpovědnost obcí, rodinnou politiku a solidaritu, jako alternativu konzumního života, vyúsťujícího v současnou finanční krizi. Předpokládá se, že soutěž bude vyhlášena koncem prvního pololetí tohoto roku.

(Více informací přineseme v některém z dalších čísel Zpravodaje SPOV ČR)

Konference k Evropské soutěži obnovy vesnice 2010 v Lucembursku se zúčastnil za SPOV Jan Florian

Osobnosti obnovy venkova

Ivan Dejmal

V minulých číslech Zpravodaje jsme avizovali resumé textu Ing. Ivana Dejmal, bývalého ministra životního prostředí, zakladatele a prvního předsedy Spolku pro obnovu venkova ČR z loňské publikace Spolku „Soutěž Vesnice roku v Programu obnovy venkova“.

Následující resumé neodráží osobnostní charakteristiku Dejmalovu, vystihuje však jeho pohled na možnosti českého zemědělství a venkova na prahu našeho vstupu do Evropské unie:

Výsledkem unijní diskuse o koncepční změně společné zemědělské politiky byla shoda na nutnosti přesunout zaměření dotací a politiky z podpory zemědělské výroby na podporu rozvoje venkova, jmenovitě pak na podporu venkovských komunit a obcí. Dohoda s Organizací na ochranu volného obchodu předpokládá, že veškeré dotace do zemědělství skončí rokem 2013.

První možnou cestou pro nedotované zemědělství budou podniky, které budou zpracovávat alespoň 80 % vlastní produkce ve svých vlastních zařízeních a budou mít zároveň i síť prodejen, kde budou většinu své produkce prodávat. V našich podmínkách to znamená podniky hospodařící na 20–30 tisících hektarech (60–80 katastrů). Do vesnic to nepřinese zpět tvůrčího ducha někdejších samostatných zemědělců a patrně ani větší zaměstnanost.

Druhou možnou cestou je specializace na určitý typ komodity, po které bude existovat dlouhodobější poptávka. V dnešním pohledu by to mohla být nepotravinářská produkce (např. energeticky využitelné technické plodiny). To by mohla být cesta pro farmy o velikosti 100 – 1000 ha, která může významně přispět k udržení zaměstnanosti a vytvoření nových pracovních míst na venkově.

Jednoznačná cesta udržitelného rozvoje to však pro venkov také není (přináší mnoho problémů v ekologické oblasti). Přílišná prvovýrobní i zpracovatelská specializace také zvyšuje riziko ekonomické zranitelnosti při náhlé změně koncových odběratelských a spotřebitelských podmínek a při větším počtu specializovaných podniků v určitém regionu.

Třetí možnou cestou je nějaká forma ekologického hospodaření. V podmínkách nedotovaného zemědělství má ekologické zemědělství docela slušnou perspektivu a o mnoho jistější podmínky existence, než předchází dvě cesty. Jenže, zcela nezbytnou podmínkou je spolupráce farmářů a vytvoření společně vlastněné zpracovatelské a obchodní infrastruktury, která nemusí být zdaleka tak kapacitní, jako u velkých podniků s klasickou zemědělskou produkcí, ale být musí. Podmínkou existence ekofarem v horších zemědělských podmínkách ovšem také bude nějakou formou placená celospolečenská objednávka na údržbu a zlepšování ekologické stability krajiny, která nebude skrytou dotací její výroby.

Všechny cesty potřebují, aby jim bylo vytvářeno vnější příznivé prostředí. Autor za **jedinou reálnou cestu**, jak situaci obcí otočit, považuje zásadní změnu daňové politiky, provázené spravedlivějším dělením výnosů, jejímž výsledkem by bylo výrazné posílení obecních rozpočtů.

Ing. Ivan Dejmal (*17. 10. 1946, † 6. 2. 2008), v letech před listopadovou revolucí autor a redaktor samizdatového *Ekologického bulletinu*, byl nejen ekologem, ale především angažovaným občanem. Hledal vždy podstatu problému a houževnatě pomáhal ochráně přírody i lidem. Po vyučení zahradníkem a absolvování střední zemědělské školy byl těsně před ukončením vysokoškolského studia v roce 1970 vyloučen po zatčení za činnost ve studentském hnutí z Vysoké školy zemědělské. V období normalizace byl několikrát vězněn. Studium dokončil až po rehabilitování v roce 1990, již jako zaměstnanec nově se rodícího Ministerstva životního prostředí České republiky. Vedl ekologickou komisi Charty 77, spoluzakládal i další důležité organizace, jako např. Hnutí za občanskou svobodu, *Ekologickou společnost* (která iniciovala vznik asociace ekologických organizací *Zelený kruh*) nebo *Konfederaci politických vězňů*. V letech 1991–1992 působil jako ministr životního prostředí, v té době předložil české vládě první Program obnovy vesnice. K jeho prosazování na nevládní úrovni založil *Spolek pro obnovu venkova*. Vedl *Český ústav ochrany přírody*, *Společnost pro krajinu*, byl členem *Strany zelených*, spoluzakladatelem a předsedou *Ligy ekologických alternativ*, v prosinci 2007 se stal místopředsedou rady *Ústavu pro studium totalitních režimů*. Angažoval se také v České komoře architektů v oblasti krajinového plánování a ve spolupráci s ní založil *Společnost pro krajinu*. Byl iniciátorem konference *Tvář naší země – krajina domova*. jf

Celostátní síť pro venkov se poprvé sešla v Náměšti na Hané v Olomouckém kraji

Vůbec první setkání nově ustavené Celostátní sítě pro venkov v regionu se uskutečnilo 26. března v Náměšti na Hané v Olomouckém kraji. Akci uspořádala Krajská agentura pro zemědělství a venkov (KAZV) v Olomouci a její ředitel Karel Stojan také celé jednání moderoval. Na organizaci se podílela Škola obnovy venkova Olomouckého kraje, která v Náměšti sídlí.

Karel Stojan (KAZV) prezentoval Celostátní síť pro venkov, její principy a organizaci namísto zástupců ministerstva zemědělství, kteří se kvůli vytíženosti neúčastnili. Činnost Krajského informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkova a Krajské agrární komory prezentoval Pavel Stonawský (více na www.kis-olomoucky.cz), působení odboru strategického rozvoje Krajského úřadu Olomouckého kraje představila Marta Novotná, která má na starosti také oblast venkova. Tomáš Šulák ze Středomoravské agentury rozvoje venkova prezentoval spolupráci regionů a příklady praktických projektů na venkově, Jana Římská představila působení ministerstva pro místní rozvoj, pracoviště v Olomouci, národní program Podpora obnovy venkova, IOP a další aktivity.

Ve druhém bloku vystoupil předseda Spolku pro obnovu venkova ČR, starosta Bělotína na Hranicku Eduard Kavala, Krajské sdružení Národní sítě MAS představil František Winter z MAS Horní Pomoraví, který je také předsedou NS MAS ČR. Ivo Škrabal informoval o činnosti Centra pro komunitní práci střední Morava, nabídce v oblasti vzdělávání a výzkumu, Marie Trantinová z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) představila Evropskou síť pro venkov, Jaroslav Brzák Školu obnovy venkova a starostka pořadatelské obce Náměšť na Hané Marta Husičková prezentovala činnost místní akční skupiny Region Haná. Jana Bačková z ÚZEI informovala o její vzdělávací a publikační nabídce.

V následné diskusi byla řeč především o tom, proč síť vznikala shora rozhodnutím ministerstva zemědělství a proč její činnost nezajistila Národní síť MAS, která vznikala naopak zdola iniciativou postupného sdružování místních partnerství veřejné, neziskové a podnikatelské sféry. Padly také návrhy, aby se to málo prostředků, které jsou na síť určeny (cca 150 milionů korun na celé období PRV) jenom „neprojedly“ a neutopily se ve studiích a databázích, ale byly vidět na venkově nebo alespoň využity na setkání v regionech.

Cílem Celostátní sítě pro venkov je seskupit organizace a státní správu zapojenou do podpory rozvoje venkova a zemědělství. Vytvářet vhodné podmínky pro partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem za účelem technické asistence pro projekty národní a mezinárodní spolupráce. Podpořit implementaci a hodnocení politiky rozvoje venkova a zemědělství. Zajistit sběr informací a údajů o nejlepší praxi a dalších poznatcích s cílem využít zkušeností o nejlepší praxi, ale i o praxi špatné. Organizace seminářů, pracovních se-

Na prvním krajském setkání Celostátní sítě pro venkov v Náměšti na Hané vystoupil také předseda Spolku pro obnovu venkova ČR Eduard Kavala

tkání týkajících se subjektů podílejících se na rozvoji venkova a zemědělství. Vytvoření databáze expertů a poradců a systému certifikace poradců pro venkov a zemědělství pro osu III a IV PRV. Založení a provozování internetového portálu Síť, který bude komunikačním, propagačním a marketingovým nástrojem MZe, PRV, členů a partnerů Síť.

V dalších měsících se uskuteční setkání v dalších krajích republiky, například 16. dubna by se mělo konat zasedání CSV ve Fryštáku ve Zlínském kraji. Na krajské akce budou navazovat také okresní setkání, které zorganizují Agentury pro zemědělství a venkov. **TSU**

Více informací bude zveřejněno na: www.spovok.cz v oddíle ŠOV OK.

„Ako ďalej dedina...“

Celoslovenská konferencia hodnotila desať let Programu obnovy dediny (POD)

Prvý aprílový týždeň sa v Stredisku environmentálnej výchovy Drieňok v obci Teplý Vrch konala celoslovenská konferencia pod názvom „Ako ďalej dedina...“

Cieľom stretnutia domácich i zahraničných hostí z Českej republiky bolo prezentovať účastníkom konferencie princípy Programu obnovy dediny (POD), priblížiť pozitívne príklady projektov počas jeho 10-ročnej realizácie a porovnať podobné aktivity v zahraničí.

Po otvorení konferencie štátnym tajomníkom MŽP SR Jaroslavom Jadašom, pracovníčky Slovenskej agentúry životného prostredia (Sekretariát POD – pozn. autorky) predstavili princípy a dosiahnuté výsledky počas 10 rokov realizácie Programu obnovy dediny. Osobitne vyzdvihli úspech a popularitu POD u obcí, rovnako aj dosiahnuté výsledky, ktoré sa podarilo dosiahnuť aj napriek tomu, že finančných prostriedkov vyčlenených na POD na Slovensku je menej. Svedčí o tom aj fakt, že požiadavky obcí každoročne preyšujú možnosti POD a počas 10 rokov realizácie mohlo byť uspokojených približne len 10 % z celkového objemu požadovaných dotácií. V súvislosti s realizáciou POD na Slovensku sa časti spomína slovné spojenie „keď je menej peňazí, pomôže aj dobrý nápad, inšpirácia či dobrá rada“. Práve tu zohrávajú dôležitú úlohu pracovníci SAŽP, odborníci i obce či mikroregióny ako realizátori projektov.

Potom nasledoval blok prezentácií zameraných na príklady dobrej praxe z niekoľkých regiónov Slovenska. Na príkladoch Mikroregiónu Rimava a Rimavica som priblížila účastníkom konferencie spo-

Ředitel Krajské agentury pro zemědělství a venkov v Olomouci Karel Stojan moderuje jednání Celostátní sítě pro venkov

luprácu obcí tohto mikroregiónu pri realizácii obnovy dediny, ktorej veľká časť sa realizovala aj vďaka podporených projektom z POD. Väčšina z nich bola zameraná na spracovanie štúdií, ktoré boli podkladom pre realizáciu úpravy a obnovy prostredia v jednotlivých obciach i celom mikroregióne. Ďalšie príklady boli z obcí, ktoré sa zúčastnili alebo stali víťazmi súťaže Dedina roka, ktorá sa na Slovensku organizuje od roku 2001. Prezentácia obce Hrušov (Dedina roka 2003) známej svojím lazničným osídlením a dodnes zachovaným kultúrnym dedičstvom v živých tradíciách, ktoré prezentuje najmä na festivale Hontianska paráda, bola zameraná na obnovu dediny prostredníctvom rozvoja vidieckeho cestovného ruchu. Dobrým príkladom je vybudovanie a prevádzkovanie náučného chodníka, ktorý spája prírodné a kultúrne pozoruhodnosti obce z jej blízkym okolím. Aktivity ďalšej obce Spišský Hrhov sú výnimočné najmä činnosťou obecnej firmy, ktorá funguje ako podnik so sociálnym programom a zamestnáva znevýhodnené skupiny obyvateľov. Pozornosť účastníkov vzbudila aj prezentácia obce Juskova Voľa, ktorá všetky svoje aktivity v obci i rozvoji cestovného ruchu spojila so zbojníkom Juskom, podľa ktorého je vraj pomenovaná. Okrem týchto obcí prezentovali príklady obnovy dediny aj obec Vlachovo a Horný Hričov.

Ďalší blok prednášok patril pohľadu slovenských odborníkov na tvorbu hmotného prostredia dediny a hostovi z Českej republiky, Janovi Krumlovi, ktorý prezentoval zachovanie rázu vidieckeho sídla a krajiny v ČR prostredníctvom negatívnych príkladov z praxe.

Prvý deň konferencie sa ukončil neformálnymi diskusiami hostí i účastníkov pri občerstvení a hudbe.

Cieľom druhého dňa konferencie bolo vyzdvihnúť účasť slovenských dedín v slovenskej súťaži Dedina roka i v európskej súťaži o Európsku cenu obnovy dediny. Súťaž je uznaním pre tých, ktorí zachovávajú vidiecky ráz svojich obcí, uchovávajú tradície a do obnovy obce zapájajú miestnych ľudí, ale aj zdrojom inšpirácie a rôznych príkladov pre ďalšie obce.

Zúčastnené obce sú príkladom a vzorom toho, ako sa aj v takmer rovnakých kultúrnych, ekonomických a spoločenských podmienkach dá urobiť viac pre dedinu a tým aj pre jej obyvateľov. Len sa musí chcieť... Prínosy z účasti v súťaži v roku 2007 prezentovali víťazné obce Liptovská Teplička, Očová a Uhrovec. Bodkou za konferenciu bolo slávnostné vyhlásenie 5. ročníka národnej súťaže Dedina roka 2009.

Celoslovenskú konferenciu „Ako ďalej dedina...“ v rámci implementácie Programu obnovy dediny na Slovensku zorganizovala Slovenská agentúra životného prostredia pod gesciou Ministerstva životného prostredia SR s podporou Environmentálneho fondu a v spolupráci so Spolkom pre obnovu dediny.

Miroslava Kubaliaková, účastníčka a prednášajúca na konferencii za Mikroregión Rimava a Rimavica
Foto: Gabriela Medvedová

Celoslovenská konferencia „Ako ďalej dedina...“

Výstava „10 rokov realizácie Programu obnovy dediny na Slovensku“

Závery celoslovenskej konferencie „Ako ďalej dedina...“

konanej v dňoch 5. – 6. 3. 2009 v SEV Drieňok Teplý Vrch

Účastníci konferencie:

- hlásime sa v rozvoji obcí k našim kultúrno-historickým odkazom, zdôrazňujeme pritom akcieschopnosť každej dediny,
- blahoželáme všetkým oceneným obciam

Vyzývame:

- podporujeme domáce aktivity a oceňujeme vlastné nápady
- zabráňme pomešťovaniu dediny, hľadajme svojráznosť a maľebnosť každej dediny
- chráňme prírodu ako matku dediny
- odolajme nevhodným formám komercie, vytvárajme podmienky rozumnej konkurencieschopnosti
- zachráňme všetko staré, nebojme sa nového
- vyvolávajme diskusie, vytvárajme prostredie s ľuďmi
- umocňujme prednosti dediny pred mestom, vytvárajme všetko v mene emócie vidieka
- sústreďme komplexnú pozornosť na vytváranie verejných priestranstiev v mene nových vízií rozvoja obce

Žiadame:

- väčšiu pozornosť vlády SR o vidiek a riešenie jeho problémov prostredníctvom podpory medzirezortného charakteru Programu obnovy dediny

Zvýšme hlas vidieka:

- spojme sily pod strechou Spolku obnovy dediny

Oceňujeme:

- prínos Slovenskej agentúry životného prostredia, Ministerstva životného prostredia SR a Environmentálneho fondu pre rozvoj vidieka

Konferencia vyhlasuje:

- 5. ročník súťaže Dedina roka, vyzýva všetky obce Slovenska zapojiť sa do tejto súťaže
- účasť v súťaži ocení dobré výsledky práce každej obce

Leader na Slovensku

V minulém čísle Zpravodaje SPOV bylo hlavním tématem Leader v České republice. Nyní přinášíme informaci, či malou sondu, jak probíhá Leader na sousedním Slovensku.

Malohontu srdce dáme, o rozvoj sa postaráme

Miestna akčná skupina (MAS) MALOHONT je partnerstvo zástupcov verejného, súkromného a občianskeho sektoru, ktoré pôsobí na území 39 obcí. Spája rôznych ľudí a subjekty s rôznymi záujmami, ktorí žijú na jednom území a spoločnými silami sa chcú podieľať na jeho rozvoji. Územie MAS vzniklo spojením 3 susediacich mikroregiónov (Rimava a Rimavica, Sinec-Kokavsko, Teplý Vrch) a rozprestiera sa vo východnej časti Banskobystrického samosprávneho kraja, na území okresov Rimavská Sobota a Poltár. Prevažná časť územia MAS patrila do 18. storočia do historického regiónu Malohont.

V podmienkach Slovenska sa miestnou akčnou skupinou môžu stať len tie občianske združenia, ktoré budú na základe hodnotenia predložených Integrovaných stratégií rozvoja vybrané Ministerstvom pôdohospodárstva SR a bude im udelený Štatút MAS. My sme si aj napriek tomu pomenovali naše občianske združenie názvom Miestna akčná skupina MALOHONT, nakoľko od jeho založenia fungujeme ako partnerstvo a pracujeme na princípoch prístupu Leader. Nestalo sa tak zo dňa na deň.

MAS MALOHONT je výsledkom dlhodobej a systematickej práce na území uvedených mikroregiónov, ktoré začali neformálne spolupracovať už v roku 2002. Prvé návrhy na vytvorenie jednej MAS území 3 mikroregiónov vznikli v roku 2005. Odvtedy sa starostovia, miestni podnikatelia, občianske združenia a aktívni občania pod vedením miestnych manažérov podieľali na postupnom budovaní partnerstva, ktoré bolo oficiálne založené v marci 2007 ako Miestna akčná skupina MALOHONT. V rokoch 2007–2008 sme zorganizovali viacero informačných aktivít a pracovných stretnutí za účasti zástupcov všetkých sektorov. Výstupy z týchto stretnutí a aktivít boli spracované do Integrovaných stratégií rozvoja, ktorú sme v decembri 2008 predložili na Pôdohospodársku platobnú agentúru, pod názvom Malohontu srdce dáme, o rozvoj sa postaráme.

Na rozhodnutie o tom, či budeme patriť medzi prvých 13 podporených území na Slovensku, si budeme musieť niekoľko týždňov či mesiacov počkať. Už dnes však vieme, že nebudeme čakať so založenými rukami. Po úspechu Grantového programu Prebú-

dzanie Malohontu, v rámci ktorého sme podporili 18 projektov a nápadov obcí, občianskych združení i podnikateľa, sme sa rozhodli pokračovať v jeho realizácii. Na tieto projekty sme prerozdelili 150 000 SK (4 980 EUR), tento rok to bude viac ako 3-násobne viac ako v minulom roku. Pre miestne subjekty, orgány MAS a jej pracovníkov to bola „malá škola“ do realizácie prístupu Leader v praxi.

Predpokladáme, že výsledky hodnotenia stratégií, ktoré teraz na Slovensku prebieha, budú známe v máji – júni tohto roku. Prvé výzvy na predkladanie projektov v rámci realizácie prístupu Leader budú vyhlásené do 20-tich dní od podpisu zmluvy.

Súčasnne prebieha na Slovensku aj príprava ďalších území (mikroregiónov) na prístup Leader, ktoré si vďaka získanej podpore z Programu rozvoja vidieka SR pripravujú Integrované stratégie rozvoja. S nimi sa budú môcť uchádzať o podporu v druhom kole výzvy na predkladanie Integrovaných stratégií rozvoja, ktoré je naplánované v decembri 2009.

Mirka Kubaliaková, manažérka o.z. MAS MALOHONT

Místostarosta Hory Svaté Kateřiny vyzývá k podpisu petice proti tzv. chodníkové novele

Takzvaná chodníková novela, podle níž odpovídá za stav chodníků vlastníci pozemků, a nikoliv majitel přilehlé nemovitosti, by se podle Svazu měst a obcí měla zamítnout nebo o několik let odložit. Novinářům to řekl místopředseda svazu Jaromír Jech. Jako hlavní důvod označil hospodářskou krizi a s ní spojený výrazný zásah do rozpočtů obcí, které většinou chodníky vlastní. Roční náklady na úklid sněhu ve všech městech a obcích v zemi by se totiž, pokud novelu schválí Senát a podepíše prezident, mohly podle odhadů svazu zvýšit o deset až třicet miliard korun. Ty města nemají. Někteří starostové z Ústeckého kraje už dokonce podepisují petici proti přijetí novely. Inicivovala jí obec Hora Svaté Kateřiny na Mostecku. Svaz měst a obcí už loni vypracoval vlastní právní rozklad novely. Před časem jej doplnil o aktuální problémy obcí, například propad příjmů do rozpočtů obcí způsobených recesí. Rozbor už zástupci svazu rozeslali senátorům.

Zdroj: www.tyden.cz

Petici ke stažení naleznete také na www.spo.org

Petice protestuje proti plošnému kácení stromů, mimo jiné i podél silnic

Sdružení Arnika vyvěsilo na své webové stránky petici Zachraňme stromy!, jejíž signatáři protestují proti masivnímu kácení stromů a požadují lepší „paragrafy na ochranu zeleně“. Petice vznikla již loni v listopadu, v poslední době se však stala vysoce aktuální v souvislosti se zveřejněným záměrem silničářů vykácet okolo komunikací v ČR tisíce stromů. Odkaz na text petice nabízí na svých internetových stránkách i Spolek pro obnovu venkova ČR.

Podle ekologů kácení stromů podél silnic nevyřeší problematiku bezpečnosti, jak tvrdí někteří správci silnic. Například Ředitelství silnic a dálnic by proto mělo přehodnotit svůj záměr vykácet podél silnic přes 9000 stromů.

Proti záměru plošného kácení alejů podél silnic vystoupili v březnu ve společném prohlášení ministři životního prostředí Martin Bursík a dopravy Petr Bendl. Shodli se systémově řešení situace,

Hodnotenie projektov Výberovou komisiou v rámci grantového programu MAS

za něž považují přijetí vládního návrhu novely zákona o ochraně přírody a krajiny. „Podle této novely bude pro kácení dřevin podél komunikací nutná dohoda mezi orgánem ochrany přírody a silničním správním úřadem. Dohoda zaručí vypořádání střetu zájmu ochrany přírody a krajiny a zájmu správců komunikací včetně uložení náhradní výsadby a zároveň ukončí současnou praxi, kdy pro kácení stromořadí u silnic postačuje pouhé oznámení. Novela zákona převádí i stromořadí u silnic a železnic do režimu povolovacího řízení,“ uvedl mluvčí ministerstva životního prostředí Jakub Kašpar. Ministerstva společně zadají projekt zmapování stavu silničních stromořadí jak z hlediska jejich ekologického a estetického významu v krajině, tak z hlediska bezpečnosti provozu na komunikacích a zpracování plánů péče včetně stanovení potřebných opatření (údržba stromořadí, dosadby, nové výsadby, kácení, atd.). Podle dohody obou ministrů se Ředitelství silnic a dálnic ČR jako správce dálnic a silnic I. třídy do té doby zdrží plošného kácení stromořadí podél těchto komunikací. Ministři zároveň společně vyzvali hejtmany krajů, aby se k jejich prohlášení také připojili a aby krajské správy a údržby silnic jako správci silnic II. a III. třídy konaly v souladu s ním. Plošné kácení stromů z důvodu bezpečnosti nepožaduje ani policie.

Podle ekologů stromy u silnic prostředí prospívají. Pohlucují znečištění z automobilové dopravy, chrání v létě před požárem, v zimě před sněhem na vozovce a zmírňují boční vítr. Silničáři by měli natírat stromy podél komunikací na bílo, jak se tomu dělo v minulosti. Natřené stromy, opatřené odrazkami, zlepšují orientaci řidičů za snížené viditelnosti.

maš

Zachraňme stromy! Petice za lepší paragrafy na ochranu zeleně

Adresát: Prezidentovi ČR, Parlamentu ČR, Vládě ČR, ministrovi a Ministerstvu životního prostředí ČR, České inspekci životního prostředí, hejtmánům a zastupitelstvům krajů

Dnes, v době silného znečištění životního prostředí, jsou stromy nenahraditelné. Ostrůvky zeleně v intenzivně využívané krajině a v umělém prostředí měst vytvářejí kyslík, osvěžují vzduch, zachycují prach a škodliviny, hubí mikroorganismy, poskytují stín a tlumí hluk. Parky a sady jsou často jedinými místy k procházkám a odpočinku. Stromy vysazované od renesance podél řek a cest jsou důležitým životním prostorem pro řadu živočichů, utvářejí typickou českou krajinu a připomínají moudrost našich předků. Úbytek zeleně ohrožuje lidské zdraví.

Znepokojuje nás masivní kácení zdravých stromů, jehož jsme v posledních letech svědky. Pod záminkou bezpečnosti dopravy padají staleté aleje, ve městech a obcích se kácí stromy i parky, zelené plochy mizí po celé zemi. Zatímco kdekdo kácí, málokdo sází.

Žádáme, aby byla v českém právním řádu posílena ochrana dřevin rostoucích mimo les v následujících pěti bodech:

1) Nezávisle posuzovat hodnotu stromů

V případě kácení významných stromů je nutné zavést povinné odborné posudky. Odborně způsobilá osoba mimo jiné vyčíslí, jaké ekologické újmě by kácením došlo.

2) Rozhodovat o kácení objektivně

Malé úřady nemají dost vyškolených úředníků. Obce rozhodující o vlastních parcích jsou zas ve střetu zájmů. Kompetence by se měly převést na větší obce a na sousední úřady.

3) Chránit stromořadí v krajině

Je třeba zrušit výjimky silničářů a správců toků, kteří smějí kácet aleje a břehové porosty bez povolení. O stromech má vždy rozhodovat orgán ochrany přírody.

4) Zapojit veřejnost do rozhodování

Na základě pouhého oznámení dochází k rozsáhlému kácení také ve městech a obcích. Je nutné omezit kácení na oznámení, kdy se veřejnost nemůže účastnit rozhodování.

5) Méně kácet, více sázet

Za vykácené dřeviny musí být vždy vysazeny nové. Pokud není možná výsadba v místě kácení, musí majitel újmu zaplatit do obecního fondu určeného na výsadbu dřevin.

Petice vznikla v Jihlavě se začátkem vegetačního klidu stromů.
Tato petice byla vystavena dne 13. 11. 2008

PETIČNÍ VÝBOR:

Hana Hegerová, zpěvačka a herečka

PhDr. Marie Hrušková, spisovatelka pišící o památných stromech

doc. Ing. Petr Kučera, Ph.D., děkan Zahradnické fakulty MZLU v Brně

PhDr. Přemek Podlaha, CSc., moderátor a publicista

RNDr. Jan Pokorný, CSc., pracovník Ústavu systémové biologie a ekologie AVČR v Třeboni

MUDr. Eva Schallerová, dětská lékařka z Ostravy

Luba Skořepová, herečka a spisovatelka

Hana a Petr Ulrychovi, hudebníci ze skupiny Javory

Ing. Jiří Váhal, starosta obce Slavičky na Vysočině

Mgr. Lukáš Matějka, právník sdružení Arnika,

Štefcova 1039, 500 09 Hradec Králové,

oprávněný jednat jménem petičního výboru

Informace z ministerstva zemědělství

MZe: Více než miliarda eur má pomoci evropskému zemědělství z krize, flexibilita zaručí její využití

Dopady ekonomické krize do sektoru zemědělství, vyhodnocování účinnosti dosud přijatých nástrojů a návrhy dalších možností, jak evropským zemědělcům pomoci překonat obtížné období, diskutovali resortní ministři Sedmadvacítky pod vedením ministra Gandaloviče. Evropskou radou schválený záchranný balíček počítá pro zemědělství s více než jednou miliardou Eur. Do jakých odvětví přesně peníze půjdou a kolik jich bude, je ponecháno na rozhodnutí národních vlád členských států. Princip flexibility navrhl a prosadilo české předsednictví.

„Dopady krize jsou vidět nejen propadem v mléce, ale i v horším přístupu zemědělců k úvěrům nebo snížené poptávce po komoditách,“ uvedl ministr Gandalovič. Schválení protikrizového balíčku považuje Gandalovič za mimořádný úspěch českého předsednictví.

1,020 miliardy Eur z pětimiliardového protikrizového balíčku přičkl v pátek summit šéfů vlád EU sektoru zemědělství. Česku by mělo na roky 2009 a 2010 připadnout podle aktuálního kurzu asi 870 milionů korun. Peníze se mají použít kromě zavedení internetu do venkovských oblastí na to, co na sklonku loňského roku uzavřená prověrka zdravotního stavu Společné zemědělské politiky označila jako „nové výzvy“. Mezi ně patří klimatická změna, zacházení s vodou v krajíně, obnovitelné zdroje energie, biodiverzita, inovace, ale i podpora odvětví mléka, což vzhledem k aktuálnímu propadu chovatelé dojeného skotu a producenti mléka určitě ocení. Česko, spolu s dalšími členskými státy, prosazovalo potřebu flexibility v poměru částek vynaložených na internet a na „nové výzvy“. Ministr Gandalovič proto oceňuje, že se předsednictví podařilo flexibilitu do textu návrhu zakotvit: „Flexibilita pro členské státy, tedy možnost rozhodnout, na jaké účely budou peníze vynaloženy, umožní použití je opravdu tam, kde je jich nejvíc zapotřebí, což se liší stát od státu.“

Předsednictví také pracuje na novém návrhu nařízení k Programu rozvoje venkova, které členskými státům umožní přehodnotit aktuální nastavení programu a jeho co nejefektivnější využití vzhledem ke specifickým potřebám členských států.

„Diskuze na pracovním obědě ministrů nejen naznačila další možnosti v boji proti krizi v zemědělství, ale předznamenala i debatu o budoucí podobě Společné zemědělské politiky a především funkci a budoucím systému přímých plateb, kterou povedeme v druhé polovině našeho předsednictví a která vyvrcholí neformální radou na přelomu května a června,“ shrnul 1. náměstek ministra Ivo Hlaváč.

Tereza M. Dvořáčková

tisková mluvčí Ministerstva zemědělství ČR
pro předsednictví ČR v Radě EU
(tel.: +420 221 813 063, GSM: +420 737 213 030;
e-mail: tereza.dvorackova@mze.cz) – 24. 3. 2009

Mze: Senát posvětil dorovnání přímých plateb

Horní komora Parlamentu ČR definitivně podpořila poslanecký návrh, na základě kterého bude převedena částka 1 300 milionů korun z Pozemkového fondu ČR na dorovnání přímých plateb zemědělcům. Novela, kterou Senát schválil a kterou nyní dostane

k podpisu prezident, rovněž umožňuje Podpůrnému a garančnímu rolnickému a lesnickému fondu (PGRLF) z vlastních peněz podporovat provozní úvěry farmářů.

„Obsahem novely je převod 1,3 miliardy korun do rozpočtu ministerstva zemědělství tak, aby byly použity pro doplňkové platby,“ řekl senátorům ministr zemědělství Petr Gandalovič, který je spoluautorem poslanecké předlohy. Cílem novely je dorovnání devadesátiprocentní úrovně přímých plateb, tedy dotací pro zemědělece, původních členských států EU.

Novela současně umožní, aby farmáři mohli z PGRLF dostávat peníze na zmírnění dopadů finanční krize. Provozní úvěry z PGRLF mají zemědělcům pomoci vyrovnat se zejména s problémy kvůli nízkým výkupním cenám mléka.

Petr Vorlíček, tiskový mluvčí Mze, 27. 3. 2008

Mze: Vláda odsouhlasila podporu pro přeměnu vinic

Vláda schválila novelu nařízení vlády o stanovení bližších podmínek při provádění opatření společné organizace trhu s vínem. Cílem návrhu je úprava dosavadních podmínek podpor na restrukturalizaci a přeměnu vinic a nově koncipovaná podpora investic, která by měly zvýšit výkonnost vinařských podniků. Novela rovněž přináší zjednodušení systému podpor.

Hlavním cílem navrhované úpravy je úprava opatření na podporu restrukturalizace a přeměny vinic. Podporu lze poskytnout například na změnu odrůdové skladby vinnice, na přesun vinnice do svahu, na snížení produkce révy vinné na jednom keři révy vinné při současném zachování produkčního potenciálu zvýšením počtu keřů révy vinné a také na ochranu proti poškození keřů révy vinné způsobovanému zvěří nebo ptactvem. Novela také nově koncipuje podporu na investice, které zvyšují výkonnost podniku, jako je pořízení nového lisu na hrozny nebo nového filtru na víno.

Oproti dosud používanému dvoustupňovému systému podpor (žádost o zařazení do Plánu restrukturalizace a další žádost o vyplacení podpory) dochází ke snížení administrativní zátěže žadatelů. Schválením novely se systém podpor zjednoduší, stačí pak podat pouze žádost o vyplacení podpory.

Celková výše podpor pro Českou republiku na rok 2009 je přibližně 3 mil. euro. Tyto podpory se poskytují výlučně z prostředků Evropské unie. V dalších letech se tato částka navyšuje, a to až do výše 5,2 mil. euro. Schválený návrh bude mít příznivý dopad na podnikatelské prostředí ČR, zvláště na pěstitele a výrobce vína, návrh týká se přibližně 500 pěstitelů a výrobců vína.

Mze: FAO má novou strategii pro lesy a lesnictví

Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) má novou strategii pro lesy a lesnictví. Schválilo ji 19. zasedání Výboru FAO pro lesnictví (COFO 19) minulý týden v Římě. Tématem celého zasedání byly „Lesy v měnícím se světě“, projednávaly se hlavně otázky trvale udržitelného obhospodařování lesů v kontextu změny klimatu a aktuální ekonomické krize a navazující otázky institucionálních změn v lesnickém sektoru. Zástupci Ministerstva zemědělství ČR na této významné akci vystupovali jménem Evropské unie. Paralelně se zasedáním COFO probíhal také Světový týden lesů.

Ochránci zvířat začali protesty proti velkodrůbežárnám

Kampaň, která požaduje podporu ekologických chovů slepic a kuřat, odstartovali ochránci zvířat na Václavském náměstí v Praze. Tlačí tak na ministra zemědělství Petra Gandaloviče, aby k tomu dotačními programy motivoval chovatele drůbeže.

„Lidé v Česku chtějí kupovat biopotravinu. V současnosti je nicméně jen každé pětitisíc vejce a kuře na tuzemském trhu z biochovů. Většina se navíc dováží z Rakouska a z Německa. Ministerstvo zemědělství málo motivuje chovatele drůbeže k ekologickému zemědělství, a proto musíme kupovat jen kuřata z velkodrůbežáren,“ soudí ředitel Hnutí DUHA Petr Machálek. Akce, kterou začíná rok a půl dlouhá kampaň Slepice z klece ven, se zúčastnilo asi třicet aktivistů. Přišel je podpořit herec Petr Vacek. „Je to důležité jak ze zdravotních, tak i z etických důvodů. Drůbež z velkochovů nemá tak kvalitní maso jako biokuřata. Navíc i hospodářská zvířata si zaslouží péči a jak se chováme k nim, tak se chováme i k lidem,“ řekl Právu.

V divadelní scéně dva jiní herci předvedli, jak by asi vypadalo setkání slepice z velkochovu a z biochovu v drůbežím nebi. Obložení do kostýmů jeden kulhal, požíral tablety, stěžoval si na ubytování a tragický osud, druhý ukusoval zrní a rozplýval se nad krásou prošílého života. Nakonec na pláček v polovině pražského Václaváku vycupital v kostýmu selky mim Jaroslav Čejka, proměnil se ve slepici, snesl vejce a opět jako spokojená selka ho strčil do kapsy pod sukni.

Ministerstvo s nimi nesouhlasí. „Podporujeme rozvoj ekologických farem třeba zvýhodněním ekologických zemědělců v opatřeních Programu rozvoje venkova i pro možnost zavedení volných výběhů. Díky tomuto zvýhodnění mají ekozemědělci vysokou pravděpodobnost, že jejich projekt bude schválen a financován. Tyto kroky, které z naší strany směřují k podpoře ekologického zemědělství, považujeme za dostatečné,“ sdělil mluvčí ministerstva Petr Vorlíček.

www.ekolist.cz

Mze: Schválení úvěru na vodovody a kanalizace míří k prezidentovi

Senát dne 26. března svým rozhodnutím postoupil návrh na přijetí úvěru od Evropské investiční banky prezidentovi. Jedná se o další podstatný krok pro zahájení programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II. Tento program bude spravovat celkem 9,1 miliardy korun a bude zaměřen na výstavbu vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod, zároveň bude poskytovat podporu spolufinancování staveb z Operačního programu životní prostředí.

„Úvěr představuje třetinu prostředků v připravovaném programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II. Těší mne, že legislativní proces běží rychle a že bude možné rozběhnout program co nejdříve,“ řekl ministr zemědělství Petr Gandalovič. Celý program by měl startovat v nejbližších měsících, proto bylo důležité, aby byl legislativní proces co nejkratší, sněmovna tento úvěr schválila již v prvním čtení ve zrychleném režimu. V současnosti putuje zákon o úvěru k podpisu prezidenta.

„Tento program bude podporovat napojování obcí na zdroje pitné vody

dostatečně odolné vůči klimatickým výkyvům a výstavby kanalizací a čistíren odpadních vod v obcích pod 2 000 obyvatel, které by takovéto projekty nemohly financovat z vlastních zdrojů,“ doplnil ministr Gandalovič. Výstavba vodovodů a kanalizací v menších obcích je z důvodů rozptýlené zástavby velmi náročná, a malé obce nejsou schopny tyto akce z vlastních omezených rozpočtů realizovat. O prostředky na budování vodovodů a kanalizace je dlouhodobě velký zájem, tento typ projektů zvyšuje jak kvalitu života tak zároveň chrání životní prostředí.

Petr Vorlíček, tiskový mluvčí MZE

V Ostravici bude nová kanalizace a ČOV za 140 milionů korun

V Ostravici na Frýdecko-Místecku zahajují výstavbu nové kanalizace a čistírny odpadních vod. Náklady dosahují 140 milionů korun, sdělil starosta Ostravice Miroslav Malíš. Na projektu obec spolupracuje s Frýdlantem nad Ostravicí, kde už začala výstavba v části Nové Vsi. Celkem si tak kanalizace vyžádá 196 milionů Kč bez DPH.

„V okamžiku, kdy téměř polovina z 680 obcí v České republice neúspěšně bojuje s tímto problémem, považují dokončení tohoto projektu v roce 2010 u nás za doslova strategické pro další rozvoj této beskydské obce,“ uvedl Malíš.

Výstavba kanalizačního řádu v Ostravici vychází z původního projektu Čistá Odra, který vznikl v roce 2004 jako účelové sdružení obcí Ostravice, Frýdlant nad Ostravicí, Kunčice pod Ondřejníkem, Baška a Frenštát pod Radhoštěm. Po volbách před dvěma lety se ale změnilo obsazení na radnicích a některé obce ze sdružení vystoupily. V projektu Čistá Odra zůstaly jen Ostravice a Frýdlant.

„Využili jsme šance stavbu tlakové kanalizace financovat z nového fondu, kterým je Operační program Životního prostředí administrovaný Státním fondem životního prostředí,“ dodal ostravický místostarosta Jaromír Dobrozemský.

Kanalizace bude tlaková, podle obce je o polovinu levnější než kanalizace gravitační. Společně s Frýdlantem, kde už se staví v Nové Vsi, projekt zasahuje spádovou oblast s téměř 4000 obyvateli a týká se téměř 600 kanalizačních přípojek. Samotnou Ostravici protne 24 kilometrů sítí v katastru obce bude ještě letos postavena také čistíčka odpadních vod.

Staveniště v Ostravici už převzali dodavatelé prací, které představuje sdružení firem TCHAS a VOKD. Čerpací technologii dodá Sigma Lutín. „Výstavba přinese místním lidem určitá dopravní omezení, ale měli by být shovívaví, protože se dočkají jak kanalizace, tak do budoucna nové vozovky, protože se jedná o uložení poslední podzemní sítě,“ dodal Malíš.

Zdroj: www.enviport.cz

Ve Smržovce se představí řemeslníci a budou se ochutnávat dobroty

Představení drobných řemeslných výrobků a výrobců potravin zejména z Jizerských hor, Českého ráje, Frýdlantska a Krkonoš si klade za cíl akce nazvaná Prolínání – Sen o Jizerských horách 2009 aneb Smržovský jarmark a Den jizerskohorských jídel, která se uskuteční 23. května ve Městě Smržovka v tamním městském parku. Doprovodný program, určený zejména pro děti, se bude věnovat přírodě Jizerských hor, její ochraně a ochraně životního prostředí obecně.

Součástí akce je též prohlídka kostela sv. Archanděla Michaela, dále výtvarný program, pohádky pro děti, lanolezení v korunách stromů, jízda na koni, přehlídka domácích i užitkových zvířat a další. Oblíbenou a již tradiční součástí dne je ochutnávka domácích dobrot „Přineste s sebou svoji buchtu“. Návštěvníci mají možnost přinést k ochutnání osobně připravené domácí speciality (koláč, štrůdl, med, kompot, víno, uzený špek, kořaličku či jakoukoli jinou dobrotu), které jsou ve stánku občanského sdružení Michael nabízeny za dobrovolný či mírný poplatek. Výtěžek této akce putuje na opravu interiéru kostela sv. Archanděla Michaela ve Smržovce a na nákup výtvarných potřeb pro děti z MŠ a ZŠ Smržovka. Dalším zastavením na procházce lesoparkem je stan jizerskohorských jídel nabízející teplá i studená jídla tradiční pro kraj Jizerských hor. „Tímto dnem chceme nabídnout alternativu k obvyklým akcím tvořeným nabídkou cukrovinek a asijského zboží a místním drobným výrobcům pomoci s propagací,“ uvádějí pořadatelé.

Akci pořádá Město Smržovka ve spolupráci s občanským sdružením Michael, Patrikem Bonnanem a Penzionem U Potůčku. Akce se koná od 09:00 do 17:00. Bližší informace poskytne Karolína Peroutková z Kul-

turního střediska Smržovka, tel. 483 369 325 nebo prostřednictvím elektronické pošty karolina.peroutkova@smrzovka.cz. **maš**

Květinové šapitó nabídne výstava Flora Olomouc

V květinové šapitó se promění pavilon A Výstaviště Flora v Olomouci v rámci jarní etapy mezinárodní zahradnické výstavy Flora Olomouc, která se uskuteční od 23. do 26. dubna. Jedná se o největší a nejstarší květinovou akci v tuzemsku, kterou již tradičně doprovodí jarní zahradnické trhy.

S nabídkou květin, okrasných rostlin, dřevin a zahradnických potřeb se představí nejen domácí firmy a pěstitelé, ale i hosté ze zahraničí – Rakouska, Thajska, Švýcarska, Slovenska a Polska. Hlavní expozice bude tentokrát pojata jako květinové šapitó. Pořadatelé slibují neobvyklou květinovou manéž s klaunovými, cirkusovými koňmi, balerínami, provazovými žebříky či „ohnivým“ kruhem. Pestrou květinovou nabídku obohatí velká expozice Svazu květinářů a floristů ČR, Zahradnictví města Vídně, speciální přehlídka orchidejí Thajského království, expozice švýcarského Luzernu – partnerského města Olomouce a mnohé další květiny a okrasné dřeviny českých i zahraničních firem.

Na galerii pavilonu A se představí účastníci soutěže v aranžování květin, letos na in-

spirativní téma „Den matek“ s vypichovanými květinovými srdci, vázanými kyticemi pro maminku a hrnkovými květinami v dárkové úpravě. Návštěvníky jistě potěší i speciální přehlídka „Rostliny pro zimní zahrady“, která představí vhodný sortiment – citrusy, pokojové a subtropické rostliny a nabídne i poradenskou službu, a také expozice „Japonské zahrady“ spojená s výstavou zajímavých fotografií zahradní architektury „Země vycházejícího Slunce“.

Pavilon E bude tradičně zcela vyhrazen rozsáhlé expozici Českého zahrádkářského svazu se sbírkami kaktusů a sukulentů, bonsajů, skalniček, jarních cibulovin, balkónových rostlin, květinovými aranžmá a speciální přehlídkou širokého sortimentu macešek.

V exteriérech výstaviště v „Holandské zahradě“ pod lávkou u pavilonu A vykvetou opět tisíce tulipánů pestrých barev a tvarů, ve Smetanových sadech návštěvníky potěší také jezírko s fontánou a příjemným posezením mezi výsadbami trvalek a okrasných travin.

Výstavu doprovodí JARNÍ ZAHRADNICKÉ TRHY, veletrh zahradní mechanizace HORTIFARM, kterým budou vyhrazeny pavilony G, H a volné plochy výstaviště a také bohatý zábavný program s FOLK & COUNTRY festivalem i dechovou hudbou na Letní scéně.

Zdroj: Výstaviště Flora Olomouc

Kurzy domácího zpracování mléka jsou zaměřeny na praktické dovednosti

Jihočeská obecně prospěšná společnost Rosa – společnost pro ekologické informace a aktivity pořádá v letošním roce kurzy domácího zpracování mléka. Kurzy jsou určené pro drobné výrobce, současné i budoucí zemědělce i další zájemce. Důraz je kladen zejména na praxi a výměnu zkušeností.

V březnu se kurzy uskutečnily v Českých Budějovicích, v době od 4. do 5. dubna je bude hostit Kremže a od 18. do 19. dubna Srnín v Jihočeském kraji. V květnu pořadatelé kurzů zamíří do Libereckého kraje (Frýdlant) a v červnu do Prlova a Vsetína ve Zlínském kraji. Podrobnosti k jednotlivým kurzům a další upřesňující informace lze sledovat na www.rosacb.cz (v sekci kurzy).

Účastníci si budou moci vyzkoušet výrobu čerstvého sýra, hněteného sýra typu oštepok, lisování polotvrdeho sýra, výrobu tvarohu a jogurtu, finální úpravu sýra lakování a voskování či například zpracování brynz a nakládání sýra. Získají rovněž informace o produkci potravin a lokální ekonomice, chovu mléčných plemen a hygieně zpracování mléka.

Přihlašovat se je možné tel. 387 432 030, 777 320 450 nebo e-mailem rosa@rosacb.cz.

maš

V Úštěku chystají velikonoční jarmark **Pochod na hrad Helfenburk**

Město Úštěk na Litoměřicku pořádá v sobotu 11. dubna od 09:00 do 18:00 velikonoční jarmark pod názvem Úštěcké velikonoce. Celodenní program se uskuteční na Mírovém náměstí. Návštěvníci se mohou těšit na velký dobový velikonoční jarmark, cimbállovku s tanečníky, dudáckou muziku, hudební a divadelní soubory, malování kraslic, pletení pomlázek, čertovské sklepení či loutkovou scénu.

Na pochod ptačím dolem z Úštěka na hrad Helfenburk se mohou vydat zájemci dne 24. dubna. Akce je určena pro turistické oddíly mládeže či rodiče s dětmi, start je od 8.00 do 10.00 hod. z náměstí Úštěk. Cestou budou účastníci plnit úkoly a děti za odměnu dostanou peníze ve formě šidinků. Ty pak mohou utratit v butiku na hradě. Akci pořádá TOM Bobří Úštěk.

Město Poděbrady a Zlatý pruh Polabí o.p.s. si Vás dovoluji pozvat na

Slavnostní otevření turistického informačního centra Poděbrady

1. dubna 2009 od 10.00 hodin

Náměstí Jiřího 19, Poděbrady

Ing. Jozef Ďurčanský / starosta města Poděbrady

Pavel Hlaváč / předseda správní rady Zlatého pruhu Polabí o.p.s.

Tohle fakt není vtíp
opravdu na apríl!

U příležitosti slavnostního otevření se koná:

16.30 / Beseda s tvůrci oblíbeného televizního pořadu „Toulavá kamera“

Přijďte si popovídat s moderátorky a redaktory České televize Ivetou Toušlovou a Josefem Maršálem. Současně s besedou se koná také autogramiáda knih ediční řady Toulavá kamera.

Křest druhého aktualizovaného vydání brožury 50 tipů na výlet v Polabí

Otevřeno
květen - září každý den kromě pondělí
úterý - sobota 9 - 17 hodin
neděle 10 - 16 hodin
4. 7. 2009, 18:00 Karneval čertů a čarodějnic
4. - 5. 7. 2009 Čerti a čarodějnice naživo

Gotická Pikartská věž:
pokladna, prodejna suvenýrů,
propagační materiály dalších zajímavostí z regionu.

Výstavy:
Řezby Věry a Jaroslava Stejných
kastelánů z Jezeří a Cerveného Hrádku,
nyní skanzen Stará Ves Chomutov a muzeum čertů Úštěk.
Umělecké sdružení "SPOLU" z Ústí nad Labem
výtvarná díla s tematikou čertů
Karel Franta přední český grafik a ilustrátor
dětská galerie inspirovaná pohádkami o čertech
Josef Fiala, řezbář z Chomutova
mechanické peklo
Výtvarná díla s tematikou čertů ze zahraničí

Expozice
Jaký je český čert
Ukázka práce na soše čerta
Příprava na prohlídku pekelných sklepů

Gotické podzemí:
kontaktní prohlídka ve sklepeních pod hradem Úštěk

www.certi-muzeum.com

● České Švýcarsko
● Sächsische Schweiz

interaktivní seminář **Tvorba naučných stezek**

Místo konání:
Dům Českého Švýcarska,
Křínické nám. 10,
407 46 Krásná Lípa
Tel. 412 383 000, 775 552 791
Kontaktní osoba: Mgr. Štěpánka Dlouhá

Pořadatel:
České Švýcarsko o.p.s.
vzdelavani@ceskesvycarsko.cz
www.ceskesvycarsko.cz

Cena: 990,- Kč včetně DPH
(V ceně je lektorné, studijní materiály, 4x průvodce naučnými stezkami, občerstvení po celý den, volný vstup do expozice „Život, tajemství, inspirace“)

Kdy: 27. dubna 2009, 9-16 hodin
Kde: Dům Českého Švýcarska
Krásná Lípa

Program semináře:

- **Profil:** Co je tématem naučné stezky a pro koho je určena? Jak prezentovat region, jeho zajímavosti a specifika? Kdo je návštěvníkem a jak pracovat s jeho očekáváním?
- **Originalita:** Hledání nových nápadů a jejich zpracování, příklady netradičních stezek ze zahraničí.
- **Interaktivita:** Jak pracovat s překvapením a tajemstvím? Jak vtáhnout návštěvníka do příběhu krajiny?
- **Příprava:** Zásady pro tvorbu naučných stezek (vzhled a úprava tabulí, povrchová úprava stezek, ...).
- **Praxe:** příklady originálních naučných stezek z oblasti Jeseníků a Valašska; rady a tipy odborníků.
- **Vlastní kreativita:** každý si navrhne jednu tabuli.

Lektoři:

- **Mgr. Lenka Mrázová**, zkušená lektorka, manažerka a spoluautorka řady vzdělávacích a zážitkových programů
- **Mgr. Kateřina Kočí**, předsedkyně společnosti pro přírodu a krajinu ACTAEA

Sluňákov

Centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s.
Skrbeňská 70, 783 35 Horka nad Moravou
tel.: 585 378 345; info@slunakov.cz
www.slunakov.cz

EKOLOGICKÉ DNY OLOMOUC 2009

18. dubna–3. května

Člověk věda ne-věda v přírodě

Pokus o hledání vztahu člověka a přírody mezi realitou a fikcí. Společná porada o smyslu různých podob vztahů člověka, přírody a krajiny. Pro zvědavé laiky a osobní orientaci v našem složitém světě.

kompletní a aktuální program na www.slunakov.cz

EDO 2009 podpořili:

Statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, Ministerstvo Životního prostředí ČR, Odpadová kampaň Odboru Životního prostředí MmOol, Asekol a Ekobat, Oční Ordinace Mudr. Marcel Matzenauer A Marshall Malinovsky, Zahradka Olomouc
Mediální partneři EDO 2009:
R1 Morava, regionální televize, Český rozhlas Olomouc, Mladá fronta DNES, Listy, ANAG

18. dubna > Den Země v Olomouckém kraji

Den Země na Sluňákově (Horka nad Moravou) 9–13 hodin
Den otevřených dveří pro rodiče s dětmi připravený ve spolupráci se studenty katedry ekologie UP. V 10.00, 14.00 a 18.30 vycházky do lesa s výtvarným a přírodním, poslední procházka je večerní.

Den Země v ZOO Olomouc – Svatý Kopeček, 9–13 hodin
Rys Bertík a jeho kamarádi pro rodiče s dětmi o životě evropských šelem a jejich ochraně. Pořádají: ZOO Olomouc a DDM Olomouc.

Den Země v Prostějově, v Jeseníku, v Šumperku (24. dubna) a Den Země pro školy na www.slunakov.cz

neděle 19. dubna > Vycházky EDO 2009

Krajina největšího vojenského cvičiště Marie Terezie sraz 7.30, Lutín, zastávka BUS Neptun
Vlastivědná vycházka s Jánem Kadlecem z Lutína do Olšan a Hněvotína zaměřená na poznání krajiny a její historie v souvislosti s vojenskou historií Pevnosti Olomouc a starého mocnářství. Ve spolupráci se sekci Historická Olomouc Vlastivědné společnosti muzejní.

Prostějov modernistický: vycházka s Jakubem Potůčkem sraz 14.30 u přistaveného autobusu na Náměstí Republiky
Procházka městskou krajinou a architekturou Prostějova s Jakubem Potůčkem, spoluautorem seriálu Šumná města. K účasti nutná přihláška: na emailu info@slunakov.cz nebo telefonu 585 378 345.

středa 22. dubna > Té & café Kratochvíle, Sokolská 36

19.00 > The Animal That Therefore I Am – Jana Kasalová – vernisáž
Výtvarnice Jana Kasalová se zabývá pojmem „zvíře“ a proměny v něj, zkoumá hranice mezi člověkem a zvířetem.

čtvrtek 23. dubna > Divadlo hudby Olomouc

19 hodin > Květy a Ty Syčáci. Syčící střela zastavená Lišákem: dvojkonzert Květy jsou nejtvrďší čajovou kapelou, nejhlučnější z tichých a nejostřejší z jemných. Ty Syčáci v čele s tvůrčím Petrem Vášou udivují ostrým stylem, strhující atmosférou a vytrvalostí ve ztvárňování vlastních představ.

18 hodin > Jan Novotný: Hvězdy v České literatuře. O vesmíru, ale o vesmíru v průzorech, jimiž nám do něj dává nahlédnout umělecká próza a poezie. Večer s časopisem LISTY.

pátek 24. dubna > Besedy EDO 2009 > Divadlo hudby Olomouc

18 hodin > Stanislav Komárek: Hlas experta. ekonomie, rasová antropologie a ekologie. O "tvůrčích aplikacích" některých vědeckých disciplín do praxe. Dotace či smrtelná rána?

20 hodin > Hana Librová: Individuum podezřelé a individuum spřízněné
Individualismus je ekology chápán jako nebezpečí a odsuzován jako sobectví. Podívejme se na něj ještě jinak.

sobota 25. dubna > Besedy EDO 2009 > Divadlo hudby Olomouc

10.00 > Václav Cílek: Nová situace
Energetika, potravinová nejistota, sociální neklid, ropný zlom, ceny fosilních paliv, finanční krize, radost ze života.

13.30 Cyril Höschl: Umění a (neuro)věda. (Spoluautor Filip Španiel)
O evolučním významu umění, o tom jak souvisí mozek Homo Sapiens s našimi uměleckými sklony.

15.00 > Zdeněk Kratochvíl: Z loňské úrody
O nálezů nových zlomků Hétrakleita, Darwinově geniálně chybném literárním odkazu, návštěvě kultovní jeskyně, jak nás může podržet to, čím opovrhujeme a jak nás často podtráží právě to, čím se chlubíme a po čem toužíme.

16.30 > Ondřej Švec: Descartův podíl na matematické idealizaci přírody
Descartovo myšlení je uváděno jako zdroj ekologických problémů, ale je to tak?

18.00 > Ivan Horáček: Filosofické základy přírodovědy, přírodovědné základy filosofie. Aneb kolik že je světů a který se nám otepluje?

sobota 25. dubna > Kino Metropol

20.30 Brány k tajemstvím přírody. S hosty Václava Cílka a hudbou kapely Peter Lipa band. Příroda, člověk, živé, krajina, architektura a veřejný prostor s lidmi, kteří svá konkrétní i myšlenková putování přírodou ztvárňují umělecky. Hosté např. Miloš Šejn, Miloslav Fekar, Aleš Dolný, Jana Kasalová, Projekt architekti a další... **Peter Lipa** je nejvýznamnější osobností slovenského jazzu.

neděle 26. dubna > Besedy EDO 2009 > Divadlo hudby Olomouc

10 hodin Václav Bělohorský: Bez aury. Postkřesťanské náboženství. Člověk bez aury v době adventu jako očekávání příchodu nového boha?

13.30 > Jan Sokol: Svoboda a život. Zdeněk Pinc: Proč ještě nežijeme v komunismu? Společně zamýšlení inspirované motivy a koncepty Hanse Jonase, Hannah Arendtové a Emmanuela Lévinase.

15.00 > Aleš Dolný a Dan Bárta: O váááááááá. Vážky stírají (ostatní hmyz) – to se přece nemusí hlásit, to každý vidí. Vzácné spojení zoologa a hudebníka, jehož výsledkem je výtečná kniha.

16.30 > Jiří Fiala: O vztahu vědy a umění Vztah, který je jak přitažlivý, tak iritující, ... a který stále provázají mnohá nedorozumění.

17.30 > Václav Bělohorský, Antonín Buček, Daniel Frynta, Martin Konvička, David Storch: Zamýšlení nad ekologičností environmentálního (po)rozumění. Je, či byla někdy, ekologie vědou, která podporuje aktivní vztah lidí k přírodě? Mohou se o údaje přírodních věd opírat členové environmentálních hnutí a lidé? A lze přírodu vnímat ne-vědecky?

čtvrtek 1. května > Horní náměstí Olomouc

17.00 Ekojarmark EDO 2009
Občané, ekologická hnutí, divadlo, řemeslníci a umělci hry pro rodiče s dětmi. Informace o životním prostředí, odpadovém hospodářství, alternativní životní styl, ... Jeden z mála jarmarků, kde lidská blízkost, um a tradice porážejí překupníky všeho druhu.

Koncert EDO 2009 (Při špatném počasí U-klub Olomouc)
9.30 JM Band, 10.30 Tomáš Kočko a orchestr, 12.00 Hm, 13.30 Camael, 15.00 Tam Tam Orchestra, 16.30 Žamboš, 18.00 Traband, 19.30 ASPM So 2. Květen 20.00 Chrám Svatého Michala

pátek 1. a neděle 3. května > Vítání ptačího zpěvu – Dan Chorus Day

Tradiční ornitologická procházka s pozorováním a posloucháním ptactva.
1. května sraz 6.10 u mostu přes Mlýnský potok v Řepčíně (s DDM Olomouc)
3. května sraz v 8 hodin Žižkovo náměstí před budovou PedF UP (s J. Kolečkem a Hnutí Duha Olomouc)

Výstavy EDO 2009

7. duben–30. květen Galerie Caesar Olomouc
ZBYNĚK SEDLECKÝ. Městská krajina z dob, kdy vládla šedá. Krajina za městem s barevnými akcenty.

20. duben–20. květen Té & café Kratochvíle, Sokolská 36
The Animal that Therefore I Am. Jana Kasalová. O hranicích mezi člověkem a zvířetem.

6. duben–31. květen Centrum Sluňákov (Horka nad Moravou)
Krajina ve městě. Autorské fotografie z Letní fotografické dílny, kterou realizovalo výtvarné oddělení DDM Olomouc.

6. duben–10. květen: Galerie DDM Olomouc
Svět stromů a květin. Výstava výtvarných prací dětí ze soutěže „Poznej a chraň“ DDM Olomouc.

27. duben–30. duben Ekoporadna Hnutí Duha Olomouc (Dolní n. 38)
Moderní látkové pleny. Výstava k mezinárodní kampani na podporu používání látkových plen.

Do národního POV se přihlásila více než tisícovka projektů obcí a mikroregionů

Do programu Podpora obnovy venkova vyhlášeného ministerstvem pro místní rozvoj pro rok 2009 se přihlásilo celkem 1044

projektů. Žadatelé požadují 271,830 milionů korun. Nejvíce žadatelů je v dotačním titulu na podporu dětí a mládeže – 573 projektů s požadavkem 139,133 milionu korun. O podporu drobných sakrálních staveb si žádá 330 projektů za 68,929 milionů korun. Ke spolupráce obcí v rozvoji venkova se přihlásilo 50 projektů s požadavkem 8,253 milionů korun. Vítězové soutěže Vesnice roku si požádali v 75 obcích (48,959 milionů korun). K dispozici pro žadatele je podle informací MMR 160 milionů korun. **TSU**

Kraj	DT-1 Vesnice roku		DT-2 Mládež a děti		DT-3 Spolupráce regionů		DT-4 Sakrální stavby		DT-5 Romská komunita		Celkem 1-5	
	požadováno	p	požadováno	p	požadováno	p	požadováno	p	požadováno	p	požadováno	p
Jihočeský			9 366 000	40	666 000	5	2 428 000	14				
Jihomoravský			16 369 000	64	794 000	5	6 854 000	32				
Karlovarský			2 705 000	10	192 000	2	2 546 000	12				
Královéhradecký			5 415 000	22	658 000	4	1 629 000	9				
Liberecký			4 246 000	19	200 000	1	763 000	7				
Moravskoslezský			6 424 000	27	361 000	2	6 217 500	25				
Olomoucký			16 922 000	67	1 196 000	6	5 471 000	31		4		
Pardubický			6 974 000	28	200 000	1	5 490 100	24				
Plzeňský			6 180 000	28	548 000	4	2 437 000	13		1		
Středočeský			29 028 000	127	821 000	6	14 448 000	77		1		
Ústecký			12 368 000	47	586 000	4	9 174 000	35		10		
Vysočina			8 601 000	37	800 000	4	7 116 000	30				
Zlínský			14 535 000	57	1 035 000	6	4 352 000	21				
Celkem	48 959 000	75	139 133 000	573	8 253 000	50	68 925 600	330	6 560 000	16	271 830 600	1044

Více informací, včetně přehledu žadatelů je na: <http://www.mmr.cz/podpora-obnovy-venkova-1>

Řídící výbor OP Životní prostředí schválil téměř tisícovku projektů

Řídící výbor OP Životní prostředí (OPŽP) doporučil ke schválení 977 individuálních projektů, které se ucházely o dotaci. Projekty reprezentují celkovou dotaci z Fondu soudržnosti a ERDF ve výši téměř 6,4 mld. Kč.

Na svém letošním prvním zasedání, které proběhlo 16. března, projednal Řídící výbor OPŽP žádosti o podporu projektů podané ve třetí, čtvrté a páté výzvě, které byly vyhlášeny na prioritní osy 1, 4, 5 a 6.

Z prioritní osy 1 – Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní bylo ke schválení doporučeno 19 projektů s celkovými náklady 540 milionů korun a žádostí o celkovou podporu ve výši 425 milionů korun.

Z prioritní osy 4 – Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží bylo ke schválení doporučeno 281 projektů s celkovými náklady 4,6 miliardy korun a žádostí o celkovou podporu ve výši téměř 2,9 miliardy korun.

Z prioritní osy 5 – Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik byly ke schválení doporučeny tři projekty s celkovými náklady 52 milionů korun a žádostí o dotaci ve výši 17,6 milionů korun.

Z prioritní osy 6 – Zlepšování stavu přírody a krajiny bylo ke schválení doporučeno 674 projektů s celkovými náklady 4,43 miliardy korun a žádostí o celkovou podporu ve výši 3,66 miliardy korun.

Řídící výbor také projednal a ke schválení doporučil jeden tzv. velký vodohospodářský projekt, který kvůli výši nákladů přesahující 25 milionů eur podléhá schválení Evropské komise.

Zdroj: SFŽP (Schválené projekty na: www.opzp.cz/sekce/181/prijate-a-schvalene-zadosti/)

Program rozvoje venkova: vybrány projekty v 5. a 6. kole

V rámci 5. kola Programu rozvoje venkova bylo ve čtyřech opatřeních III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic, III.2.1.2. Občanské vybavení a služby, III.2.2. Kulturní dědictví venkova a III.3.1. Vzdělávání a informace podpořeno celkem 421 projektů v hodnotě 1,832 miliardy korun. Ve zmiňovaných opatřeních bylo podáno celkem 1562 žádostí. Úspěšnost žadatelů tak byla 27 procent. Bližší informace a analýzu výsledků přineseme v příštím vydání Zpravodaje SPOV.

SZIF schválil také 450 žádostí v rámci 5. kola příjmu žádostí PRV – opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie MAS v celkové výši podpory 257,170 milionů korun. Dvě z 48 MAS se zatím proti rozhodnutí SZIF odvolaly. SZIF schválil 11 žádostí v opatření IV.2.1. Realizace projektů Spolupráce v celkové výši podpory 37,827 milionů Kč.

NUTS II / Sídlo RO SZIF	NUTS III (kraj)	Počty Žádostí/ Fin. požadavky	opatření / podopatření				Celkem
			III.2.1.1.	III.2.1.2.	III.2.2.	III.3.1.	
Střední Čechy Praha	Hlavní město Praha	Počty Žádostí	0	0	0	2	2
		Fin. požadavky	0 Kč	0 Kč	0 Kč	1 054 050 Kč	1 054 050 Kč
	Středočeský kraj	Počty Žádostí	8	7	18	3	36
		Fin. požadavky	208 123 666 Kč	48 533 694 Kč	50 090 979 Kč	1 323 750 Kč	308 072 089 Kč
	Celkem	Počty Žádostí	8	7	18	5	38
Fin. požadavky		208 123 666 Kč	48 533 694 Kč	50 090 979 Kč	2 377 800 Kč	309 126 139 Kč	
Jihozápad České Budějovice	Jihočeský kraj	Počty Žádostí	29	2	9	2	42
		Fin. požadavky	163 572 296 Kč	17 725 885 Kč	26 284 250 Kč	935 100 Kč	208 517 531 Kč
	Plzeňský kraj	Počty Žádostí	15	7	10	4	36
		Fin. požadavky	46 338 422 Kč	36 331 231 Kč	22 980 598 Kč	2 037 135 Kč	107 687 386 Kč
	Celkem	Počty Žádostí	44	9	19	6	78
Fin. požadavky		209 910 718 Kč	54 057 116 Kč	49 264 848 Kč	2 972 235 Kč	316 204 917 Kč	
Severozápad Ústí nad Labem	Karlovarský kraj	Počty Žádostí	3	1	5	1	10
		Fin. požadavky	6 007 006 Kč	10 871 578 Kč	7 378 497 Kč	458 150 Kč	24 715 231 Kč
	Ústecký kraj	Počty Žádostí	12	2	7	4	25
		Fin. požadavky	129 487 323 Kč	21 098 727 Kč	21 427 139 Kč	2 069 997 Kč	174 083 186 Kč
	Celkem	Počty Žádostí	15	3	12	5	35
Fin. požadavky		135 494 329 Kč	31 970 305 Kč	28 805 636 Kč	2 528 147 Kč	198 798 417 Kč	
Severovýchod Hradec Králové	Liberecký kraj	Počty Žádostí	9	0	1	1	11
		Fin. požadavky	40 955 213 Kč	0 Kč	4 329 416 Kč	430 000 Kč	45 714 629 Kč
	Královéhradecký kraj	Počty Žádostí	13	3	15	3	34
		Fin. požadavky	112 665 727 Kč	26 523 828 Kč	15 661 327 Kč	1 186 476 Kč	156 037 358 Kč
	Pardubický kraj	Počty Žádostí	20	2	5	1	28
Fin. požadavky		85 400 022 Kč	18 508 515 Kč	8 271 853 Kč	499 650 Kč	112 680 040 Kč	
Celkem	Počty Žádostí	42	5	21	5	73	
	Fin. požadavky	239 020 962 Kč	45 032 343 Kč	28 262 596 Kč	2 116 126 Kč	314 432 027 Kč	
Jihovýchod Brno	Vysočina	Počty Žádostí	56	1	12	4	73
		Fin. požadavky	219 691 969 Kč	9 551 834 Kč	22 746 973 Kč	2 324 800 Kč	254 315 576 Kč
	Jihomoravský kraj	Počty Žádostí	16	5	8	8	37
		Fin. požadavky	46 260 068 Kč	48 581 758 Kč	19 889 431 Kč	2 408 200 Kč	117 139 457 Kč
	Celkem	Počty Žádostí	72	6	20	12	110
Fin. požadavky		265 952 037 Kč	58 133 592 Kč	42 636 404 Kč	4 733 000 Kč	371 455 033 Kč	
Střední Morava Olomouc	Olomoucký kraj	Počty Žádostí	23	4	9	3	39
		Fin. požadavky	85 814 817 Kč	27 598 955 Kč	14 464 715 Kč	1 375 260 Kč	129 253 747 Kč
	Zlínský kraj	Počty Žádostí	5	2	5	2	14
		Fin. požadavky	65 344 279 Kč	6 249 660 Kč	10 229 926 Kč	1 084 256 Kč	82 908 121 Kč
	Celkem	Počty Žádostí	28	6	14	5	53
Fin. požadavky		151 159 096 Kč	33 848 615 Kč	24 694 641 Kč	2 459 516 Kč	212 161 868 Kč	
Moravskoslez. Opava	Moravskoslez. kraj	Počty Žádostí	24	3	6	1	34
		Fin. požadavky	73 439 805 Kč	18 831 806 Kč	16 708 932 Kč	999 800 Kč	109 980 343 Kč
	Celkem	Počty Žádostí	24	3	6	1	34
Fin. požadavky	73 439 805 Kč	18 831 806 Kč	16 708 932 Kč	999 800 Kč	109 980 343 Kč		
Celkem	Počty Žádostí	233	39	110	39	421	
	Fin. požadavky	1 283 100 613 Kč	290 407 471 Kč	240 464 036 Kč	18 186 624 Kč	1 832 158 744 Kč	

SZIF zveřejnil výsledky 5. kola Programu rozvoje venkova:
http://www.szif.cz/irj/go/km/docs/apa_anon/cs/zpravy/eafrd/1236757804984.pdf
 (Tabulka nahoře)

Schválené žádosti z opatření IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie MAS:
http://www.szif.cz/irj/go/km/docs/apa_anon/cs/zpravy/eafrd/1235717662249.pdf

Schválené žádosti z opatření IV.2.1. Realizace projektů Spolupráce:
http://www.szif.cz/irj/go/km/docs/apa_anon/cs/zpravy/eafrd/1237554799187.pdf

Přehled zaregistrovaných Žadostí 6. kola Programu rozvoje venkova:
http://www.szif.cz/irj/go/km/docs/apa_anon/cs/zpravy/eafrd/1236763238343.pdf
 (Tabulka vlevo)

osa/ skupina opatření/ opatření/ podopatření/ záměr	RO SZIF							Celkem	Dotace v Kč
	PHA	ČB	ÚL	HK	BR	OL	OP		
I.1.1.1.a	88	224	83	113	163	68	47	786	2 400 118 609
I.1.1.1.b	62	31	25	48	97	39	11	313	775 864 989
I.1.1.1.	150	255	108	161	260	107	58	1 099	3 175 983 598
I.1.1.2.	0	0	0	0	0	0	1	1	800 000
I.3.2.	61	144	57	95	171	80	83	691	757 531 050
I.3.4.	152	264	118	223	345	192	120	1 414	42 883 569
II.2.4.1.a	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.2.4.1.b	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.2.4.2.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II.2.4.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.1.1.a	11	10	5	7	13	2	3	51	101 955 580
III.1.1.b	4	5	1	4	8	2	3	27	454 072 674
III.1.1.c	4	2	0	0	3	0	2	11	17 499 410
III.1.1.d	2	1	0	2	5	1	0	11	47 692 350
III.1.1.	21	18	6	13	29	5	8	100	621 220 014
III.1.2.a	47	82	19	92	103	33	12	388	584 861 387
III.1.2.b	1	3	0	0	2	0	1	7	80 446 320
III.1.2.c	9	6	0	7	4	0	0	26	36 582 476
III.1.2.d	7	7	3	9	3	5	4	38	56 540 466
III.1.2.	64	98	22	108	112	38	17	459	758 430 649
IV.1.2.	70	61	0	27	40	49	6	253	153 380 718
Celkem	518	840	311	627	957	471	293	4 017	5 510 229 598

OPŽP: Vyhlášena devátá výzva pro vodohospodářské projekty

Ministerstvo životního prostředí ČR vyhlásilo 9. výzvu pro podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci OP Životní prostředí (OPŽP).

V rámci výzvy budou podpořeny aktivity:

1.1.1 – Snížení znečištění z komunálních zdrojů v aglomeracích nad 2 000 EO:

- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace centrálních čističek odpadních vod (ČOV) v aglomeracích nad 2 000 EO včetně zavedení odstraňování dusíku a celkového fosforu a vhodného řešení kalového hospodářství,
- výstavba, rekonstrukce a dostavba stokových systémů sloužících veřejné potřebě v aglomeracích nad 2 000 EO.

1.1.1 – Snížení znečištění z komunálních zdrojů v aglomeracích pod 2 000 EO

- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace centrálních ČOV nebo zajištění odpovídajícího přiměřeného čištění v aglomeracích pod 2 000 EO, které se nacházejí v územích vyžadujících zvláštní ochranu,
- výstavba, rekonstrukce a dostavba stokových systémů sloužících veřejné potřebě v aglomeracích pod 2 000 EO v územích vyžadujících zvláštní ochranu.

1.2 – Zlepšení jakosti pitné vody:

- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace úpraven vody a zdrojů pitné vody zásobujících více než 2 000 obyvatel,
- výstavba, rekonstrukce a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody a souvisejících objektů sloužící veřejné potřebě v obcích nad 2 000 obyvatel.
- výstavba, rekonstrukce a intenzifikace úpraven vody, zdrojů pitné vody, přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů sloužící veřejné potřebě v aglomeracích pod 2 000 obyvatel, které jsou zároveň umístěny v územích vyžadujících zvláštní ochranu.

Tzv. velké projekty mohou být podávány permanentně od 23. března do 14. prosince 2009 na pracoviště Státního fondu životního prostředí ČR.

Zdroj: SFŽP (www.sfzp.cz)

Na vodovody a kanalizace bude připraveno 9 mld. Kč

Poslanecká sněmovna jednohlasně schválila ve zrychleném režimu již v prvním čtení přijetí úvěru od Evropské investiční banky.

Jedná se o důležitý krok pro zahájení programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II. Tento program bude spravovat celkem 9,1 miliardy korun a bude zaměřen na výstavbu vodovodů, kanalizace a čistíren odpadních vod, zároveň bude zahrnovat podporu spolufinancování staveb z Operačního programu životního prostředí.

„Úvěr od Evropské investiční banky představuje třetinu prostředků v připravovaném programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II. Je důležité, aby přijetí tohoto úvěru teď v krátké době posvětil senát a prezident,“ řekl ministr zemědělství Petr Gandalovič. Celý program by měl startovat začátkem roku 2009, je tedy důležité, aby byl legislativní proces co nejkratší.

„Tento program zahrnuje podporu spolufinancování akcí, které jsou financovány z Operačního programu Životní prostředí. Dále podporu napojování obcí na zdroje pitné vody dodatečně odolné vůči klimatickým výkyvům a podporu výstavby kanalizací a čistíren odpadních vod v obcích pod 2 000 obyvatel,“ doplnil ministr Gandalovič. Výstavba vodovodů a kanalizací v menších obcích je z důvodů rozptýlené zástavby velmi náročná, a malé obce by nebyly schopny tyto akce z vlastních omezených rozpočtů realizovat.

Zdroj: Ministerstvo zemědělství ČR (www.mze.cz)

Ministerstvo zemědělství intenzivně pracuje na vodovodech a kanalizacích

Vzhledem k nepřesnostem, které se objevily v médiích v souvislosti s výstavbou vodovodů a kanalizací v ČR přinášíme souhrnnou informaci o povinnostech ČR a o programech, které slouží k zajištění odkanalizování odpadních vod a dodávání vody pitné.

Při přistoupení k EU se Česká republika zavázala splnit do konce roku 2010 požadavky vyplývající ze směrnice Rady O čištění městských odpadních vod* a dále směrnice O jakosti vody určené pro lidskou spotřebu**. Směrnice stanovují způsob odkanalizování měst a obcí (aglomerací) a úroveň čištění městských odpadních vod ve vazbě na velikosti dané aglomerace a podmínky dodávek pitné vody z hlediska zabezpečení její jakosti. Požadavky pro obce nad 2000 obyvatel (ekvivalentních obyvatel – EO), které jsou součástí Smlouvy o přistoupení ČR k EU, nejsou samoúčelné, vedou naopak ke zlepšení kvality života obyvatel i životního prostředí.

V současné době spravuje MZe dotační program „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací“ (229 310). Ve kterém bude podpořeno zhruba 520 staveb s celkovými náklady přesahujícími 10 mld. Kč. V rámci tohoto programu je poskytována podpora na budování či rekonstrukce čistíren odpadních vod v obcích nad 2000 EO, výstavbu kanalizačních řadů, rekonstrukce úpraven vod, výstavbu vodojemů, výstavbu vodovodních řadů a souvisejících objektů. Dále je možné podporovat dostavbu kanalizačních systémů i v obcích pod 2000 EO.

Programy MZe významně přispívají k naplnění požadavků směrnice EU, řadu projektů nelze realizovat jinými způsoby např. prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí. Tento operační program je zaměřen především na akce většího rozsahu. Menší projekty by tedy nesplňovaly daná kritéria a je nezbytné mít program, který slouží menším obcím.

Vzhledem k velké úspěšnosti prvního dotačního programu (229 310) je připraven program navazující „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II“ (129 180). Uvažované náklady programu jsou zhruba 9,1 mld. Kč. Rozdělení nákladů je následující:

- úvěr EIB 3 mld. Kč
- kapitola MZe 1,5 mld. Kč
- vlastní zdroje účastníků programu (obce a města) cca 1,5 mld. Kč
- úvěry bez státní záruky cca 2,0 mld. Kč
- dotace z územních rozpočtů ve výši cca 1,1 mld. Kč

Vzhledem k omezeným možnostem státního rozpočtu bylo po dohodě s ministerstvem financí přistoupeno k finančnímu posílení připravovaného programu úvěrem od EIB, jedná se o levné úvěrové zdroje, se kterými jsou velmi dobré zkušenosti i v jiných infrastrukturních projektech.

Předpokládáme, že program bude zaměřen jednak na podporu staveb, které je nezbytné realizovat vzhledem k přechodnému období stanovenému pro směrnici O čištění městských odpadních vod*, tak i na vodovody a kanalizace v obcích pod 2000 obyvatel. Tento dotační program výrazně posiluje dostupné finanční zdroje na budování této infrastruktury.

Petr Vorlíček, tiskový mluvčí MZE

Nový dotační program Zelená úsporám je těsně před spuštěním

Očekávaný program, určený pro podporu investic do energetických úspor a obnovitelných zdrojů energie v českých a moravských domácnostech je téměř připraven ke spuštění.

V pondělí 30. března podepíše místopředseda vlády a ministr životního prostředí Martin Bursík s výkonným ředitelem japonské Organizace pro rozvoj nových energetických a průmyslových technologií (NEDO – New Energy and Industrial Technology Development Or-

ganization) panem Yasuhiro Shimizu finální smlouvu o prodeji emisních kreditů Kjótského protokolu, což definitivně otevře cestu prvním finančním prostředkům, určených v programu Zelená úsporám pro podporu zelených investic v domácnostech v České republice.

V rámci programu se předpokládají následující oblasti podpory:

- A. Úspory energie na vytápění v obytných budovách.
 - Komplexní zateplení obálky rodinných a bytových domů vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu budovy
 - Kvalitní zateplení vybraných částí obálky rodinných a bytových domů
- B. Podpora výstavby v pasivním energetickém standardu.
 - Podpora novostaveb rodinných a bytových domů v pasivním standardu
- C. Využití obnovitelných zdrojů pro vytápění a ohřev teplé vody
 - Výměna neekologického vytápění v rodinných a bytových domech za účinné nízkoemisní zdroje na biomasu a za tepelná čerpadla
 - Instalace zdrojů na biomasu a tepelných čerpadel do nízkoenergetických novostaveb rodinných a bytových domů
 - Instalace solárně-termických kolektorů na obytné budovy

Podle teprve kusých informací by měly být potenciálními žadateli např. vlastníci rodinné a bytové domy (FO, bytová družstva, sdružení vlastníků, města, obce i podnikatelé). Předpokládá se, že program bude otevřen do konce roku 2012.

Program bude kompletně zveřejněn na začátku dubna a to pravděpodobně v úterý 7. dubna 2009 přímo ministrem životního prostředí Martin Bursík.

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí ČR (www.mzp.cz)

Na nový program rozvoj venkova a krajiny dává Jihočeský kraj 10 mil.

S deseti miliony korun pro rozvoj venkova a krajiny v letošním roce počítá grantový program „Podpora rozvoje venkova a krajiny pro rok 2009“, jehož vyhlášení schválili v polovině března krajsí zastupitelé. Žádosti o dotaci mohou zájemci podávat do 3. dubna do 14 hodin.

Tento grantový program zahrnuje pět samostatných opatření, jejichž názvy jsou totožné s názvy pěti grantových programů, které vyhlášoval Jihočeský kraj v uplynulých letech samostatně. Jedná se o opatření „Tvorba krajiny a podpora biodiverzity“ (předpokládaná alokace je 7 milionů korun), „Podpora chovu ryb ve vodních tocích“ (700 tisíc korun), „Podpora environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty“ (700 tisíc korun), „Podpora začínajících a evidovaných stávajících včelařů“ (milion korun) a „Podpora sdružování vlastníků lesa malých výměr“ (600 tisíc korun).

„Grantový program vznikl integrací pěti původních grantových programů do jednoho z důvodu zvýšení flexibility, přehlednosti a efektivnosti jednotlivých podpor a usnadní orientaci žadatelů v grantové politice,“ říká Karel Vlasák, krajský radní pro životní prostředí, zemědělství, lesnictví, rybářství a rozvoj venkova.

Významným prvkem tohoto grantového programu je skutečnost, že dle aktuální potřeby je možné přesunout finanční prostředky mezi jednotlivými opatřeními do výše maximálně 20 procent z původně alokované částky.

Programy „Tvorba krajiny a podpora biodiverzity“ a „Podpora environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty“ existují od roku 2004. V roce 2006 byl poprvé vypsán program „Podpora začínajících a evidovaných stávajících včelařů“. Předloni byl poprvé vyhlášen program „Podpora sdružování vlastníků lesa malých výměr“ a loni byl poprvé vyhlášen program „Podpora chovu ryb ve vodních tocích“. Bližší informace včetně žádosti jsou na www.kraj-jihocesky.cz (Granty, Fondy EU/Granty a příspěvky Jihočeského kraje/Aktuální výzvy – granty a příspěvky Jihočeského kraje). **Zdroj: www.kraj-jihocesky.cz**

Královéhradecký kraj zvýšil dotace na obnovu venkova o pět milionů

Celkem 50 milionů korun letos Královéhradecký kraj rozdělil obcím na stavby nových silnic, chodníků, veřejného osvětlení či dětských hřišť a sportovišť. Krajsí zastupitelé počátkem března rozhodli, že původní pětadvacetimilionovou dotaci na program obnovy venkova navýší o dalších pět milionů korun z výsledku loňského hospodaření kraje.

„Kraj zatím doporučil ke schválení 174 žádostí o dotace z programu obnovy venkova za necelých 43 milionů korun. Ze schváleného navýšení o pět milionů korun budou uspokojeni další žadatelé,“ řekl náměstek hejtmána Helmut Dohnálek. Zájem o dotace z programu obnovy venkova i letos několikanásobně převyšuje finanční prostředky, které kraj může ze svého rozpočtu vyčlenit. Celkem letos kraj eviduje 300 žádostí za téměř 190 milionů korun.

„Při rozdělování dotací letos dostávaly přednost projekty, které se týkaly oprav místních komunikací a obnovy a údržby venkovské zástavby a občanské vybavenosti,“ uvedl Dohnálek. Další finance budou směřovat například na podporu projektů venkovských mikroregionů či vzdělávání a poradenství v oblasti rozvoje venkova. Ke schválení byl doporučen například projekt obcí Češov a Nepolisy na opravy místních komunikací za 800 tisíc korun. Obec Dolní Kalná zase uspěla s žádostí o 600 tisíc korun na rekonstrukci stropů v budově základní školy. Stejnou částku by měly dostat i Kostecké Horky rovněž na opravy tamní školní budovy.

V loňském roce kraj v rámci programu obnovy venkova rozdělil obcím rovněž 50 milionů korun. Půl milionu korun například šlo na výstavbu silnice ve Zdelově, 240 tisíc korun na rekonstrukci Základní a mateřské školy v Radimi a téměř 350 tisíc korun na výměnu vytápění a oken v Mateřské školce Petrovice.

Program obnovy venkova běží v Královéhradeckém kraji již šestým rokem. Dotace mimo jiné obcím pomáhají i se zviditelněním v rámci soutěže Vesnice roku. **Zdroj: www.kr-kralovehradecky.cz**

Obce a mikroregiony v Karlovarském kraji mají velký zájem o příspěvky z POV

Z rozpočtu Karlovarského kraje je na Program obnovy venkova v letošním roce vyčleněno 23,3 mil. Kč. Oproti roku 2008 došlo k nárůstu o 2,8 mil. Kč. Ani toto navýšení nedokázalo pokrýt obrovský zájem obcí a mikroregionů o tento tradiční dotační titul Karlovarského kraje.

Odboru regionálního rozvoje Karlovarského kraje, který je administrátorem Programu obnovy venkova, bylo doručeno celkem 150 žádostí. Výše požadovaných příspěvků činila 49, 2 mil. Kč. Zájem obcí tak více než dvojnásobně převyšuje možnosti rozpočtu. Oproti roku 2008 stoupl počet podaných žádostí o 18 a celková výše požadovaných příspěvků o rekordních 13,6 mil. Kč. Program obnovy venkova, který je určen obcím do 2000 obyvatel a mikroregionům je u obcí a mikroregionů oblíben především pro svou jednoduchost a transparentnost. Hlavní filozofií programu je nezatažovat obce nadbytečnou administrativou a poskytnout finanční prostředky, které budou efektivně využity k obnově a rozvoji regionu.

Obce mohly žádat ve čtyřech dotačních titulech:

- Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti
- Komplexní úprava veřejných prostranství, obnova a zřízení veřejné zeleně
- Rekonstrukce, opravy a výstavba místních komunikací, výstavba a údržba cyklistických a pěších stezek, rekonstrukce, opravy a výstavba veřejného osvětlení
- Činnost manažerů mikroregionů

O přidělení příspěvků jednotlivým žadatelům rozhodne Zastupitelstvo Karlovarského kraje. Program obnovy venkova je dotačním programem Karlovarského kraje již od roku 2004. Stal se tradičním pomocníkem obcí a mikroregionů při realizaci záměrů obnovy a rozvoje Karlovarského venkova. V letech 2004–2008 bylo v rámci Programu obnovy venkova rozděleno obcím a mikroregionům celkem 92,6 milionu korun. **Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz**

Obce v Karlovarském kraji usilují o další evropské peníze v ROPu

V nedávno ukončené 5. výzvě k předkládání projektů do Regionálního operačního programu Severozápad bylo nejvíce projektů podáno v oblasti podpory 2.2 Investice pro zlepšení fyzické infrastruktury.

Největší skupinou žadatelů v této oblasti jsou obce, které předložily celkem 77 projektů, z toho 31 v Karlovarském a 46 v Ústeckém kraji. Celkem obce požádaly o více než 1,6 miliardy korun, k rozdělení je přitom připraveno 157 milionů korun. „Převís projektů je opravdu velký. Na jednu stranu je to dobře, protože principem rozdělování evropských dotací stojí na tom, že jsou vybírány nejlepší projekty. Znamená to ovšem také, že řada projektů dotaci nezíská. Neúspěšní žadatelé je budou muset předložit znovu nebo pro ně hledat jiné způsoby financování,“ uvedl hejtman Josef Novotný, který je také členem Výboru Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad.

O evropské dotace se uchází například město Lázně Kynžvart, které by je chtělo získat pro projekt Ze zámku na hrad. Mezi žadatelí jsou i Abertamy, které předložily projekt rekonstrukce veřejných prostranství. Město Jáchymov pak do 5. výzvy podalo projekt zaměřený na revitalizaci historického jádra.

Zahájena byla kontrola a hodnocení předložených projektů. „V současné době probíhá kontrola přijatelnosti a formálních náležitostí. Následně dojde k hodnocení, v rámci kterého budou projekty obodovány nezávislými experty a hodnotiteli. Množství bodů, které obdrží, pak rozhodne o tom, zda získají dotace. Proces hodnocení projektů podaných do 5. Výzvy by měl skončit v červnu,“ uvedl Petr Vráblík, ředitel Úřadu Regionální rady.

Z Oblast i podpory 2.2 Investice pro zlepšení fyzické infrastruktury bylo dosud rozděleno přes 400 milionů korun. Úspěšným žadatelem je například Pernink, který z evropských peněz postaví a vybaví objekt pro kulturní a komunitní život. Podpořena bude také rekonstrukce kostela „Čtrnácti svatých pomocníků v nouzi“ a rekonstrukce místní komunikace v obci Tři Sekery nebo projekt rekonstrukce a dostavby víceúčelového areálu pro sportovní a volnočasové aktivity, který úspěšně předložilo město Chyše. **Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz**

Dejte šanci bioodpadu – získejte finanční prostředky z OPŽP

Doba konání 26. 3. 2009 – 5. 5. 2009

Zúčastněte se seminářů a žádejte o finanční prostředky na zavedení systému nakládání s bioodpady ve Vaší obci

Místa a termíny konání:

26. 3. 2009 – Plzeň, krajský úřad Plzeňského kraje, Škroupova 18, Plzeň • **7. 4. 2009 – Brno**, Administrativní a školící centrum Cejl, Cejl 73, Brno • **14. 4. 2009 – Praha**, zasedací sál Magistrátu hl. m. Prahy, Mariánské náměstí 2, Praha 1 • **23. 4. 2009 – Olomouc**, Hotel Sigma Olomouc, Jeremenkova 36, Olomouc • **5. 5. 2009 – Hradec Králové**, Wonkova 1142/1, Hradec Králové

Semináře jsou určeny především pro starosty měst a obcí a dotčenou odbornou veřejnost.

Zaregistrujte se na www.biosance.cz **Zdroj: www.sfzp.cz**

Nová soutěž: Hledá se nejlepší starosta

Nová soutěž má podpořit aktivní starosty a starostky malých obcí. Vesnice, jejíž starosta získá ocenění, dostane do pokladny sto tisíc korun. Již třetí ročník programu podpory projektů zaměřených na komunitní rozvoj nazvaný „ČSOB a Poštovní spořitelna pro podporu regionů“ vyhlásí ČSOB a Poštovní spořitelna ve spolupráci s Nadací VIA.

Novinkou tohoto ročníku je fakt, že finanční podporu mohou získat projekty z celé České republiky, nikoliv jen vybrané regiony. Finanční domy tak ve dvou grantových kolech rozdělí částku 3,1 milionu korun.

„Téma životního prostředí prosazujeme jako klíčové pro budoucnost a věříme, že řešení globální situace není možné bez řešení lokálního. Chceme ocenit podporu místních iniciativ, přispívajících k vytváření zdravějšího a krásnějšího okolí, a právě proto vyhlásujeme tuto grantová kola. V letošním roce se soutěž zaměřuje na oblasti Ochrany přírodního dědictví na místní úrovni a Péči o místní kulturní dědictví,“ popisuje Pavlína Follovská, manažerka společenské odpovědnosti ČSOB.

VELKÉ A MALÉ GRANTY

V rámci projektu se budou jednotlivé organizace moci přihlásit do takzvaně velkých či malých komunitních grantů. U malých komunitních grantů bude vybráno 30 až 40 projektů. Každý z nich může získat částku až 70 tisíc korun. V grantovém řízení na velké komunitní granty budou podpořeny tři projekty z oblasti Obnovy kulturní krajiny. Každý z nich částkou 350 tisíc korun.

Žadosti do prvního grantového kola, zaměřeného na podporu malých projektů, mohou předkládat neziskové organizace, místní samosprávy a příspěvkové organizace do 14. dubna letošního roku. „Do výběru podpořených projektů se vedle nezávislé odborné poroty bude moci zapojit i veřejnost. Ta bude hlasovat o podpoře jednoho z projektů částkou 50 tisíc korun,“ doplňuje Pavlína Follovská.

STAROSTA ROKU POPRVÉ

Novinkou letošního ročníku grantového programu je soutěž „Poštovní spořitelna Starosta roku“. „Poštovní spořitelnu najdete díky síti České pošty i v malých městech a vesnicích a tato soutěž je zaměřena právě na obce do dvou tisíc obyvatel,“ říká tisková mluvčí Poštovní spořitelny Denisa Salátková.

Hlavním kritériem pro výběr kandidáta na cenu je vlastní zájem občanů svého starostu nominovat, a tím mu poděkovat za jeho činnost pro obec. „Byli bychom moc rádi, kdyby se ze soutěže stala tradice, protože v malých obcích jsou starostové a starostky právě těmi, kteří rozhýbávají veškeré dění,“ dodává Denisa Salátková. Hlavní výhrou je finanční odměna 100 tisíc korun pro obec a diplom Rychtářské právo pro starostu.

Nominovat starostu může už 20 obyvatel vesnice. Na přihlášce je nutné uvést informace o obci i starostovi – mimo jiné popsat tři nejvýznamnější počiny, které pro obec starosta vykonal. Součástí je i popsání toho, jak se život vesnice za starostování nominovaného změnil. **Zdroj: Profit.cz, na www.kis-olomoucky.cz**

Nadace O2 opět podpoří deseti miliony znevýhodněné děti a mládež

Nadace O2 vyhlásila 8. ročník programu Regionálních grantů, ve kterém rozdělí 10 mil. Kč mezi nestátní neziskové organizace podporující děti a mládež z celé ČR. V každém z osmi regionů budou podpořeny ty nejkvalitnější projekty částkou 1,25 mil. Kč.

„Jsme rádi, že i v letošním ročníku programu Regionálních grantů můžeme nabídnout neziskovým organizacím možnost získat finanční podporu ve stejné výši jako v minulých letech. Uvědomujeme si, že v současné globální ekonomické situaci, jejíž dopady se promítají do hospodaření státních i komerčních subjektů, je více než nutná podpora neziskového sektoru,“ říká Ivana Šatrová, ředitelka Nadace O2 a dodává: „V námi vyhlášeném grantovém řízení mohou organizace uspět opakovaně. Snažíme se však

dát šanci i projektům a organizacím zcela novým, pro které je těžké hledat v jejich začátcích partnery a podporu.“

Nestátní neziskové organizace mohou své žádosti o grant posílat až do 4. května 2009. Přesné podmínky žadatelé naleznou na internetových stránkách www.nadaceo2.cz. Došlé projekty budou posuzovány v jednotlivých regionálních centrech místními komisemi. Ty jsou složené z odborníků specializovaných na problematiku dětí a mládeže a neziskového sektoru, zaměstnanců společnosti Telefónica O2 a zástupců médií. Díky tomu, že členové jednotlivých komisí žijí a působí v daném regionu, znají dobře místní prostředí a potřeby žadatelů. Vítězné projekty budou vyhlášeny v září 2009.

Vyrcholením grantového řízení bude již tradiční udělení Ceny Nadace O2 ve výši 1 milion korun. Regionální rady nominují na tuto hlavní cenu jeden až dva projekty z každého regionu ze všech došlých žádostí o grant. Vítěze Ceny Nadace O2 následně vybere správní rada Nadace. Tímto oceněním chce Nadace O2 vyjádřit poděkování nestátní neziskové organizaci za její odvahu měnit zvyklosti a za snahu iniciovat celospolečenské změny. V loňském roce tuto cenu získal Český helsinský výbor za projekt Děti vězňových rodičů, který podporuje konkrétní děti a tím i jejich rodiče prostřednictvím tzv. asistovaných návštěv dětí ve věznicích.

Zdroj: Nadace O2

V OP Přeshraniční spolupráce ČR–Polsko schváleny projekty za 54,9 mil. Eur

Ve dnech 16. – 17. března 2009 se v Pardubicích uskutečnilo 3. jednání společného Monitorovacího výboru OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko v programovém období 2007–2013. Hlavním bodem programu bylo projednání předložených projektů.

Z celkového počtu 97 zaregistrovaných akcí bylo Monitorovacím výborem schváleno a doporučeno ke spolufinancování ze strukturálních fondů 56 společných projektů v celkové hodnotě 54,9 mil. Eur.

Největší zájem byl o akce na posilování dostupnosti příhraničních oblastí (komunikace, cyklostezky apod.) – odsouhlaseno 8 větších akcí za 20,9 mil. Eur. Jejich schválením a vytvořením zásobníku náhradních projektů již došlo k vyčerpání finančních prostředků v této oblasti podpory. Další projekty nebudou přijímány. Velmi početné byly rovněž aktivity podporující rozvoj cestovního ruchu mezi oběma zeměmi – schváleno 22 projektů menšího finančního rozsahu – celkem za 16,7 mil. Eur.

OP Přeshraniční spolupráce ČR–Polsko je financován z ERDF a pro české projektové partnery je vyčleněno 103,68 milionů. Schválenými projekty již byly využito téměř přesně 75 % z celkově vyčleněných prostředků pro celý program. Další jednání monitorovacího výboru se uskutečnilo v první polovině roku 2010. Záměrci o zařazení svých projektů do nejbližšího kola hodnocení mohou předkládat žádosti do poloviny listopadu 2009.

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

VŠ mohou připravovat projekty do rozvojových programů pro rok 2010

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) vyhlásilo rozvojové programy pro rok 2010 určené pro veřejně vysoké školy. Vyhlášen byl jak program pro tzv. centralizované projekty (projekty v prioritním zájmu ministerstva) také programy pro tzv. decentralizované projekty (integrováné projekty vycházející zejména z dlouhodobého záměru VŠ). Druhá skupina obsahuje programy:

1. Program na rozvoj přístrojového vybavení a moderních technologií
2. Program na podporu mezinárodní spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání
3. Příprava projektů do operačních programů
4. Program na podporu sociálně, ekonomicky i zdravotně znevýhodněných při vstupu do studia, během studia a bezprostředně po jeho absolvování

5. Program na podporu personálního rozvoje VŠ

6. Program na podporu dalšího vzdělávání

7. Program na podporu odstranění slabých stránek školy

Projekty (decentralizované i centralizované) předkládané v rámci rozvojových programů, musí být svým zaměřením nebo vůči zapojeným institucím mimo podporu z operačních programů pro ČR pro období 2007–13.

Uzávěrka příjmu žádosti byla stanovena na 9. 10. 2009. Další informace jsou dostupné na portálu MŠMT nabo také v naší databázi dotací.

Zdroj: MŠMT ČR / GA-rrk

Dopady nového ‚školského zákona‘ na žadatele o dotace z OP VpK

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) upozorňuje na dopady účinnosti nového tzv. ‚školského zákona‘ na potenciální žadatele o dotace z OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVpK).

Upozornění se vztahuje zákon č. 49/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), který vstoupí v platnost dne 5. března 2009.

Konkrétně MŠMT upozorňuje na nový §32a Spolupráce škol a školských zařízení, který definuje finanční partnerství v projektech financovaných z OPVpK (odst. 1) a stanoví podmínky pro partnerství (odst. 5), kde je nově vyžadováno doložení souhlasu zřizovatele s uzavřením smlouvy o partnerství tzn. souhlasu s partnerstvím.

Zdroj: MŠMT ČR (www.msmt.cz)

Ministerstvo kultury se snaží udržet financování akcí na výši minulých let

Ministerstvo kultury (MK ČR) je stejně jako další resorty v letošním roce nuceno pracovat s menším objemem prostředků. V resortu jsou výdaje nižší o necelých 6 %, přesto se v některých oblastech živého umění podařilo zachovat podporu na 100 % loňského roku.

„Podíváme-li se na vývoj za posledních pět let, zůstávají výdaje i tak poměrně vysoké. V řadě případů se jedná o optický klam, neboť loňský rok byl mimořádně úspěšný a šťedry a z řady ostatních let naprosto vyčníval,“ vysvětluje ministr kultury.

MK ČR konstatuje, že například výdaje na kulturní služby a podporu živého umění vrostly v loňském roce oproti roku 2005 téměř dvaapůlkrát. Podle MK ČR nemůže být řeč o likvidaci české kultury i když letošní rok přináší i v této oblasti pokles. „Se zástupci odborné veřejnosti z grantových komisí jsem se sešel, o situaci je informoval, stejně jako o mé snaze i nadále jednat z ministerstvem financí o navýšení částky právě na granty,“ dodává Václav Jehlička.

Na úkor jiných programů, zejména investičního charakteru, se podle MK ČR podařilo navýšit grantový okruh, ze kterého je mimo jiné podporováno i vydávání literárních časopisů. V této oblasti však dalšími granty resort podporuje i vydávání dětské literatury, nákup beletrie do knihoven, překlady českých literárních děl do zahraničí či vydávání neperiodických tiskovin.

Plně zabezpečen je chod národních institucí (Národní divadlo, Česká filharmonie či Státní opera Praha). MK ČR rovněž stejnou částkou jako vloni podpořilo řadu mimopražských regionálních kulturních institucí, které samo nezřizuje (např. divadelní scény v Brně, Ostravě, Plzni či řada hudebních těles).

Přehled výdajů na program kulturní aktivity a vývoj financování příspěvkových organizací působících v oblasti živého umění naleznete na stránkách MK ČR.

Zdroj: Ministerstvo kultury ČR

Více informací na: <http://www.mkcr.cz/cz/ikulturni-dedictvi/regionalni-a-narodnostni-kultura/granty-a-dotace/vysledky-vyberovych-dotacnich-izeni-za-rok-2009-8062/>

Biopotravinou roku 2008 v oboru gastro jsou vařené brambory z Jihlavy

Vařené vakuované bio brambory z Jihlavy zvítězily v soutěži Česká biopotravina roku 2008 v kategorii „bio výrobky pro gastronomii“. Jejich výrobce Josef Sklenář z Biofarmy Sasov u Jihlavy si ocenění odvezl počátkem března z Veletihu G+H v Brně. Výsledky „gastronomické“ kategorie vyhlásili spolu se společností Veletřhy Brno zástupci Potravinářské komory ČR a PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců na 4. mezinárodním veletrhu gastronomie, hotelových služeb a veřejného stravování.

„Biopotraviny si získávají v oblasti gastronomie stále větší oblibu. Proto byla letos poprvé v soutěži vytvořena nová kategorie „gastro“. Jejím cílem je podpořit vývoj nových domácích biovýrobků a dodavatelského řetězce v oblasti gastronomie a veřejného stravování,“ řekl organizátor soutěže Tom Václavík.

Výrobce vítězného produktu Josef Sklenář je zkušený ekologický zemědělec a průkopník ekologického chovu prasat v České republice. Od loňského roku se věnuje také dalšímu zpracování biobrambor a jejich uvádění na trh. „Naše vařené, vakuově balené brambory jsou ideálním výrobkem pro kuchyně, které chtějí do své-

ho jídelníčku zařadit biopotraviny. Jejich příprava je velmi jednoduchá a rychlá,“ říká Sklenář. Kromě tohoto výrobku dodává na trh také další bramborové speciality: bio bramborový knedlík, zmrazené bio bramborové hranolky a zmrazené bio bramborové tolárky. Zpracování biobrambor probíhá ve firmě Mrazírny Brtnice, a.s. V roce 2004 získal Josef Sklenář cenu Česká biopotravina roku za biouherák.

Porota v kategorii „gastro“ vybírala celkem ze tří výrobků. Kromě vítězného to byly ještě bio moravský knedlík od firmy Svoboda – výroba domácích knedlíků s.r.o. a druhý výrobek od pana Sklenáře – zmrazené bio bramborové hranolky.

Přihlásit nový biovýrobek do prestižní soutěže využilo v roce 2008 celkem 27 českých potravinářských firem a o titul Česká biopotravina roku soutěžilo 52 biopotravin. Kromě hlavní ceny a kategorie „gastro“ budou vyhlášeni vítězové dalších kategorií – pečivo, mléko a mléčné výrobky, maso a výrobky z masa, nápoje, ovoce a zelenina a pochutiny.

maš

Zlatý pruh Polabí se představil na výstavě Dovolena a regiony 2009

Na březnové výstavě Dovolena a regiony 2009 v Ostravě se letos poprvé představila také společnost Zlatý pruh Polabí o.p.s.

Na stánku Zlatého pruhu Polabí jsme kromě nabídky turistické oblasti Polabí prezentovali také oblast celého Okolí Prahy, tedy Posázaví, Rakovnicka, Kutné Hory a také Středočeského kraje jako celku. Návštěvníci z Ostravy a blízkého okolí se nejvíce zajímali o tipy na výlet a zajímavosti v kraji. Evergreenem je zájem o cykloturistiku. Také jsme zaznamenali velký zájem o možnosti a tipy pro výlety s dětmi, levné ubytování v kempech a chatkách. Návštěvnost byla opravdu vysoká a zájem o Polabí a Střední Čechy velký. Pro obyvatele severní Moravy je tento kraj cílem dovolených nebo výletů, pokud krajem projíždí na své cestě do západních, jižních nebo severních Čech.

Jako novinka byla na této výstavě představena brožura 50 TIPŮ NA VÝLET DO POLABÍ. Jedná se o druhé doplněné vydání úspěšné brožury, která přináší souhrnnou nabídku cílů, které stojí za to v turistické oblasti navštívit, včetně kontaktů nebo popisu příjezdu.

Pavel Hlaváč,
Zlatý pruh Polabí o.p.s.

www.polabi.com

